

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۱۳) بهمن ماه ۱۳۴۹

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- ۲- بیانات قبل از دستور - آقایان: روحانی - فرهادپور
- ۳- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای مهندس گلرخی وزیر منابع طبیعی
- ۴- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای مهندس آموزگار وزیر آبادانی ومسکن
- ۵- تقدیم دو فقره اصلاح بودجه بوسیله آقای قوام صدري معاون وزارت دارائی
- ۶- تصویب صورت جلسه
- ۷- طرح گزارش يك شورای كمسیون بودجه
- راجع به تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور و ارجاع مجدد كمسیون بودجه
- ۸- طرح گزارش شور اول كمسیون علوم و آموزش عالی راجع به لایحه اصلاح تبصره ماده ۳۵ قانون تاسیس وزارت علوم و آموزش عالی
- ۹- طرح گزارش شور اول كمسیون دارائی راجع به لایحه اضافه کردن يك تبصره به قانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانک توسعه صنعتی ومعدنی ایران
- ۱۰- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر اصلاحات ارضی وتعاون روستائی
- ۱۱- ختم جلسه

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

بانوابتهاج سمعی - دکتر صدر - دکتر ملکی - بانوزاهدی

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین مریض - آقایان:

پرویزی - دکتر متین - سلیمانی کاشانی - دکتر

ضیائی - عجم - دکتر مهدوی - بوشهری - دکتر درودی

روحانی - دکتر عدل طباطبائی - فتح الله مافی

۲- بیانات قبل از دستور - آقایان: روحانی -

فرهاد پور

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنم

آقای روحانی تشریف بیاورید

روحانی - جناب آقای رئیس: نمایندگان محترم،

شورای جشن شاهنشاهی ایران یا جشنهای ۲۵۰۰ ساله

دکتر صاحب قلم - دکتر مدنی - شهرستانی

زرگرزاده - دکتر خسروی کردستانی - رضازاده

آموزگار - فیاض - تیمسار نکوزاد - ملکزاده - مهندس

بهرامزاده - مهندس معتمدی - مهرزاد - مهندس اربابی

پزشکی - سرتیب پور - صدیقی زاده - دکتر کفائی - دکتر

کلانی - مهندس معینی - مهندس معینی زند - ملک افضلی

شاهنشاهی ایران در مرکز و غالب نقاط کشور اقداماتی میکنند از آنجمله در خراسان کتابی منتشر کردند که چند نفر از رجال علم و ادب و حکومت و سیاست خراسان را که تأثیر در بقای شاهنشاهی داشتند ذکر کرده در این کتاب از ابو مسلم خراسانی، طاهریان، صفاریان تا نادر شاه نام برده اند و از آنجمله ابو الفضل بیهقی تاریخ نویس مشهور در شرح مختصری که در تأثیر بیهقی ذکر میکند متذکر شده اند که اهمیت تاریخ بیهقی از آن لحاظ است که در آن ایام بذکر حوادث اکتفا نکرده است بلکه تجزیه تحلیلی کرده است از حوادث و تأثیر اوضاع که در کارهای بعد مؤثر بوده بنده در این یکی دوروز که اتفاقاً پنجشنبه و شنبه گذشته کسالت داشتم این تاریخ را میخواندم ضمن برخورد شرح حال بیهقی و بحثی که میکرد جریانات ماه بهمن که هنوز در آن ماه هستیم از اجتماعات، رژه ها، مینگها، سخنرانیها، اشعار و تلگرافات که بمناسبت روز بزرگ انقلاب شاه و مردم در تهران بچشم دیدیم و در جراید و روزنامه ها می بینیم و میخوانیم که در همه نقاط کشور چه جور ملت ایران از هر دسته و طبقه این روز بزرگ را تجلیل کرده اند و احترام گذارده اند از خاطرات میگذشت تحت تأثیر همین جریانات و همین حوادث خاطر مصاحبه اخیر رهبر بزرگ ما با انهمه واقع بینی، اطلاعات وسیع و جهان بینی باید عرض کنم باید بعقب برگردیم و بهمن ماه بهمن، ماه بهمن ۱۳۲۷ و بلکه یک قدری به عقبتر بدینست سن بنده هم اقتضا میکند که خاطرات نیم قرن اخیر را یاد داشته باشم چون در جریان کار بودم و دیدم بنظم آمد روزگاری داشتم قبل از دوران اعلیحضرت فقید، آن هرج و مرج و بی تربیتی که آن ناجی ایران را بوجود آورد و چه عظمتی و چه امنیتی و چه بزرگامه هائی. بلافاصله روزهای نار بعد از واقعه شوم سوم شهریور ۱۳۲۰ و انواع واقعات تلاشها و کوششهای مخربانه و برهم زدن نظم و امنیت و آرامش و حتی تزلزل کردن قومیت، ملت، دیانت، همه چیزی که فکر میکردند در عظمت شاهنشاهی ما در عظمت و آبادی ما مؤثر است میگویند از بین ببردند تا اینکه به سیم به حادثه ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ که دشمنان ملت ایران و شاهنشاهی ایران آنچنان خائنانه و بیرحمانه نقشه کشیده بودند تا اینکه بجان رهبر و پیشوای بزرگ ما، شخصیتی که خدا برای نجات مملکت ما برای

کمک بکنند مسئله مهمتر از آن اینست که با هم بستگی و اخلاص و صمیمیت در خدمت، خاطر پیشوای بزرگمان را آسوده نگهداریم و به جهانیان و آنهاست که خیال میکنند میتوانند با نیرنگهای گذشته و حیللهائی که واقعاً کهنه شده است در اوضاع ما دخالتی بکنند، رخنه ای بکنند بهمائیم که ملت ایران واقعاً بیدار شده است. هشیار شده است و با شاهنشاه خود، رهبر خود یک ارتباط و بستگی ناگسستی دارد و بهیچوجه من الوجوه در تاریخ کشور ما روزهای بدی انشاء الله تکرار نخواهد شد (نمایندگان - انشاء الله) و امیدوارم وجود مبارک شاهنشاه ما و رهبر عالیقدرمان را همیشه سلامت بدارد و از گزند حوادث بدور بدارد (انشاء الله) در اینجا بعنوان یک عضو حزب پاسدار انقلاب و وظیفه دارم اعلام بکنم که هم مسلکان ما بیش از پیش تکلیف دارند و باین تکلیف توجه دارند و عمل میکنند اما شاهنشاهی ما و رهبر ما متعلق بتمام ملت ایران است و همه همین عقیده را دارند همه این اخلاص را دارند و از خداوند میخوانند که وجود مقدسشان را محفوظ و مصون و سلامت و پایدار بدارد (انشاء الله) اعلیحضرت شهبانوی محبوب و دلسوز ما وجودشان سلامت باشد همچنین والا حضرت ولایتعهد برای ملت ایران و شاهنشاهی ایران مستدام و پایدار بماند (نمایندگان - انشاء الله) تشکر میکنم (احسنت - احسنت)

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - همکاران محترم بهتر از خود بنده میدانند که پیش آمده و وقایع در تاریخ ملت ما، روزها و ماهها و سالها را از هم متمایز میکند بمناسبت هر واقعه ای از روزی ما یاد میکنیم یا بخوشی یا بانحوشی و بنظم ذکر از وقایع گذشته و یاد از آنچه اتفاق افتاده است برای آنکه در ذهن نسل جوان مملکت همیشه این وقایع را زنده نگاه دارد و ریشه آنها را بجوانها نشانساند واجب و لازم است، بهمین مناسبت بنده از فرصت استفاده میکنم و در باره یکی از پیش آمده هائی که در تاریخ ملت ایران بشومی شروع شد و بفضل الهی با خوشی پایان یافت عرایضی بحضور همکاران محترم عرض خواهم کرد. بطور قطع و یقین همه همکاران بخاطر دارند که پیش از طلوع آفتاب سلسله پهلوی مملکت ما از نظر فرهنگ در چه مرحله ای از عقب افتادگی بود در بستان و دبیرستان که نداشتیم هیچ، دانشگاه برای ایرانی خواب

و خیال بود، توجه فوق العاده رضاشاه کبیر سلسله دودمان جلیل پهلوی موجب این شد که دانشگاه ایران، دانشگاه تهران پایه گذاری شد و بقدری باین کار فرهنگی ارزش و احترام قائل بودند که همه ساله اعلیحضرت در جشن سال تحصیلی و افتتاح و بنیانگذاری دانشگاه شرکت میکردند احترام بمقام علم و دانش، احترام بجوانان عزیز مملکت که در دانشگاه ایران تحصیل میکردند موجب این بود که پادشاه بزرگوار ما اعلیحضرت محمد رضاشاه شاهنشاه آریامهر نیز همه ساله در جشن تأسیس دانشگاه تهران شرکت می فرمودند و روز ۱۵ بهمن سال ۱۳۲۷ نیز یکی از مواردی بود که با احترام بمقام علم و دانش شاه جوان مادر جشن دانشگاه شرکت کرد اما همه ما میدانیم که دشمن همیشه به نقطه حساس حمله میکند و دشمنان وطن ما بخوبی و قوف دارند که موجودیت، استقلال و همچنین بزرگئی، عظمت و سر بلندی ما همه و همه مرهون رژیم مشروطه سلطنتی ما است و بستگی بوجود شخص شخص اعلیحضرت شاهنشاه ما دارد (صحیح است) بهمین دلیل در هر مورد دشمن سعی می کند به نقطه حساس حمله کند باین مناسبت دست خیانت پیشه ای در روز ۱۵ بهمن از آستین خیانتکاری بیرون آمد و بروی مبارک پادشاه ما که برای تجلیل از مقام علم و دانش بدانشگاه رفته بودند تیراندازی کرد دشمن کار خود را کرد خیانت انجام شد ولی بفضل الهی که همیشه شامل حال ملت مسلمان ایران بود پادشاه عزیز ما بصورتی معجزه آسا، واقعاً آنها که آنجا حضور داشتند و آنها که سانشان اقتضا دارد و از این واقعه یاد میکنند و بیاد میآورند بخوبی اذعان دارند که نجات شاه را از واقعه شوم ۱۵ بهمن جز به یک معجزه و تفضل الهی بهیچ چیز نمیشود تعبیر کرد پادشاه ما آرزوی عنایت پروردگارا از گزند حادثه نجات داد و برای مانگه داشت تا بوقت روز ششم بهمن ۱۳۴۱ به نجات ملتی قیام کنند و مردمی و مملکتی را از دوره عقب ماندگی بمرحله پیشرفت و توسعه تاجائی برسانند که موجب غبطه و حسادت دیگران قرار بگیرد و بهمین دلیل ملاحظه میفرمائید که از آن تاریخ بعد دشمن همیشه نقطه حساس را مورد توجه قرار داده و بان نقطه حمله کرده و تا امروز خداوند و عنایت پروردگار شاهنشاه ما را برای خدمت باین جامعه مسلمان باقی و پایدار نگاه داشته که امیدواریم

سالیان دراز با عظمت و سرزندگی ملت عزیز و شریف ایران را رهبری بفرمایند (انشاء الله) ثمرات نجات شاهنشاهی از توفیق خائنه ۱۵ بهمن برای ملت ایران آنقدر بزرگ و عظیم است که قابل ارزشیابی نیست آنچه شاهنشاهی ما برای ما فراهم کردند و در اختیار ملت ایران گذاشتند از حوصله بحث در این جلسه خارج است و فکر میکنم کسانی که بمصاحبه تاریخی رهبر مملکت در مقابل خبرنگاران داخلی و خارجی توجه کردند و از تلویزیون دیدند و در روزنامه ها خواندند به اهمیت و ارزش آنچه برای ملت ایران انجام شده است بخوبی واقف دارند ما امروز در نتیجه رهبری پادشاه خودمان که عنایت پروردگار همیشه وجودشان را برای مانگاه داشته است از نظر داخلی هیچ مانع و مشکلی برای رسیدن بدوران تمدن بزرگ در مقابل خود نداریم آنچه لازمه رسیدن بچنین دورانی است همت و کوشش ۲۸ میلیون نفر ایرانی است مانعی در مقابل راه آنها وجود ندارد مادراثر انقلاب ششم بهمن از نظر سیاست مستقل ملی امروز بجائی رسیده ایم که نه تنها با کمال قوت و قدرت در نهایت شجاعت و عزم و اراده حقوق و منافع ملی خودمان را حمایت و حفظ میکنیم بلکه عمل مباحمات از حقوق و منافع سایر ملل که مورد ظلم و تجاوز قرار گرفته اند نیز کمک و مساعدت خواهد کرد امروز شما می بینید که پرچم تأمین حقوق و منافع کشورهای صاحب نفت حوزه خلیج فارس و اوپک بردوش دولت ایران گذاشته شده است این نتیجه و ثمره مستقیم رهبری شخص اول مملکت شاهنشاهی آریامهر است که در اجرای یک سیاست مستقل ملی برای ملتی که در دنیا جز حق و حقوق خودش و جز عدالت هیچ توقع و نظر خاص دیگری ندارد در نهایت قدرت بدون تحمل هیچگونه فشار حق خودش را خواهد گرفت و کوچکترین تجاوزی هم از حق عادلانه خودش مورد نظر ندارد امروز ثمره و اثر انقلاب را ملت ایران از نزدیک لمس کرده درک کرده و از خیلی از مزایای آن بهره مند شده و برای مزایای بیشتری هم آفاق آینده را بسیار روشن می بیند به همین دلیل در هر فرصت و دهر موقه در مقام حق شناسی و سیاسی نسبت بر رهبر بزرگ مملکت از ابراز احساسات و نشان دادن حق شناسی خود کوتاهی نداشته است خبرنگاران را رادیو و تلویزیونهای خارجی و

روزنامه های بزرگ دنیا که امروز بمناسبت مسأله نفت که مورد توجه تمام محافل فنی دنیا شده است در تهران حضور دارند شاهد و ناظر سپس ملت ایران نسبت به رهبر بزرگ خودشان در روز ششم بهمن بودند من باین آقایان بعنوان وظیفه مقدس روزنامه نگاری و خبرنگاری اعلام می کنم که وظیفه با آنها حکم میکند آنچه دیدند منعکس کنند و وقتی رفتند تابع منافع کمپانی ها نباشند و بدینا بگویند که ملت ایران ملتی است یک پارچه که پشت سر رهبر خود گام بر میدارد و در جامعه ایرانی دیگر تفرقه و دودستگی و جدائی و تحریک غیر عملی است این خوابهای خام را کنار بگذارند و توجه داشته باشند در این منطقه ملتی با سابقه ۲۵۰۰ سال تاریخ و بناداشتن رژیم سلطنتی ثابت و بناداشتن رهبری چون شاهنشاهی آریامهر بار و حیه ای طرفدار صلح و حق و عدالت در نهایت قدرت از حقوق خودش دفاع میکند بدون اینکه کوچکترین تجاوزی و کوچکترین نظری غیر از حق خودش داشته باشد (احسن) بنظر من در این حق شناسی نسبت بر رهبر مملکت همانطور که همکار محترم آقای روحانی فرمودند همه مردم ایران شرکت دارند حزب مردم یا حزب ایران نوین و وظیفه ای در حد ارشاد دارند اما آنچه که غلبان دارد احساساتی است که مردم از عمق دل و صمیم قلبشان نشان میدهند از دور افتاده ترین روستای این مملکت تا قلب کشور شاهنشاهی بطوریکه در میدان ششم بهمن دیدیم و همه خارجهائی که در این مملکت هستند تمام مخبرین رادیو و تلویزیون و روزنامه های خارجی هم بچشم خودشان دیدند این حق شناسی و سیاسی ملتی است که به پیشگاه رهبر بزرگ کشور خود نثار میکنند رل و وظیفه احزاب و هدایت و رهبری و روشن کردن مردم نسبت باین وظیفه است بنا بر این در این حق شناسی ملتی بیخاست ملتی ابراز احساسات کرد ملتی حق شناسی خودش را نشان داد و من بقین دارم رهبری بآن عظمت و درایت و روشن بینی و تبعیت و حمایتی باین یک پارچگی و همدلی و همگامی ما را بآن مرحله ای که آرزوی رهبر بزرگ مملکت ماست زودتر از آنچه که ایشان پیش بینی کردند خواهد رساند یعنی زودتر از ۱۲ سال آینده انشاء الله بمرحله تمدن بزرگ گام خواهیم گذاشت و در مقامی که شایسته تاریخ کهن ما و در مقامی که مورد علاقه و هدف فرد فرد ماست قرار خواهیم گرفت بنده در اینجا از

فرصت و حضور چندتن آقایان وزرا استفاده میکنم و بیک مطلب کوچک از نظر نیازمندی حوزه انتخابیه خود اشاره میکنم: منطقه ای که بنده افتخار نمایندگی آنجا را دارم به شهادت جدولی که نشان داده شده متجاوز از ۲۰۰ هزار نفر جمعیت دارد بهر حساب ما برای ده هزار نفر اگر یک واحد درمانی منظور کنیم حداقل آقای دکتر یگانه چون شما این منطقه را می شناسید آنجا به ۲۰ واحد درمانی احتیاج دارد که بتواند جو ابگوی نیازمندیهای درمانی مردم باشد ولی خیلی متأسفم که عرض کنم از واحدهای درمانی محدودی که وجود دارد و خیلی کمتر از میزان احتیاج است در قریه شان در مانگاه ای است که سالها وجود داشته و طبیب آنجا شش ماه است رفته و من نمی فهمم وزارت بهداشتی به چه ترتیب بخودش اجازه داده است که یک آدم غیر پزشک را در این در مانگاه بگذارد و مردم باین آدم روی استیصال و درماندگی مراجعه میکنند بنده از جنابعالی انتظار دارم که این مورد را حتماً تذکر بدهید دیگر اینکه قریه ای است بنام آریابده - آقای مهندس معینی زند میدانند و در آنجا در مانگاهی ساخته شده برای اهداء بوزارت بهداشتی برای اینکه مردم بهسم خودشان عمل کرده باشند ساکنین این ده انتظار دارند که تأسیسات فنی و فرستادن پزشک با آنجا انجام شود تا نیازمندی مردم این منطقه هم از این جهت تأمین بشود از حضورتان استدعا دارم این مطلب را در هیأت دولت مطرح بفرمائید چون مسأله بهداشت و درمان بی نهایت مورد توجه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی است و جالا که مملکت ما در همه شئون به نسبت بسیار فوق العاده و چشم گیری پیشرفت کرده است این نقص کوچک را در این منطقه محبت بفرمائید مرتفع بشود (احسن - احسن)

۳- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای

مهندس گل سرخی وزیر منابع طبیعی

رئیس - وارد دستور میشود آقای مهندس گل سرخی بفرمائید

مهندس گل سرخی (وزیر منابع طبیعی) - با اجازه مقام معظم ریاست لایحه تأسیس صندوق عمران مراغ را تقدیم داشته و تقاضای تصویب آنرا دارم

رئیس - لایحه بکمیسیون های مربوط ارجاع میشود

۴- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای مهندس آموزگار وزیر آبادانی و مسکن

رئیس - آقای مهندس آموزگار بفرمائید

مهندس آموزگار (وزیر آبادانی و مسکن) - با اجازه مقام محترم ریاست لایحه ای است مربوط به اصلاح ماده ششم قانون اراضی دولت و شهرداریها و اوقاف و بانکها مصوب دیماه ۱۳۳۹ تقدیم و تقاضای تصویب آن را دارم

رئیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود

۵- تقدیم دو فقره اصلاح بودجه بوسیله آقای قوام صدوری معاون وزارت دارائی

رئیس آقای قوام صدوری بفرمائید

قوام صدوری (معاون وزارت دارائی) - دو تقاضای اصلاح بودجه است که با اجازه مقام ریاست تقدیم می شود یکی اصلاح بودجه وزارت علوم و آموزش عالی است و دیگری مربوط به انستیتو خواربار و تغذیه است که بابتی در کمیسیون محترم بودجه مورد بررسی قرار بگیرد استدعای ارجاع به کمیسیون را دارد

رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع میشود

۶- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع به صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب می شود

۷- طرح گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع به تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور و ارجاع مجدد به کمیسیون بودجه

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع به تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور مطرح است آقای فضائی بفرمائید

فضائی - خاطر نمایندگان محترم استحضار کامل دارد که رسیدگی لایحه تفریح بودجه از مهمترین و اساسی ترین وظایف نمایندگان مجلس شورای ملی است قانون اساسی و متمم قانون اساسی و همچنین منطق حکومت ملی این مسأله را محرز میدارد که مهمترین وظیفه نمایندگان مجلس شورای ملی نظارت و مراقبت در در آمد و هزینه و دخل و خرج مملکت است این کار در دو مرحله اساسی انجام میگیرد

یکی در موقع رسیدگی بلاوجه بودجه مملکت دیگر هم در موقع رسیدگی بلاوجه تفریح بودجه اما بودجه در واقع يك تجویز و يك توصیه ای است که مجلس بدولت می کند تا در حدود آن مصوبات و آن تجویزات عمل کند بودجه دو رکن دارد یکی رکن در آمد که در واقع پیش بینی است و قطعیت ندارد و یکی رکن هزینه که آنهم متناسب و تابع درآمدها است اما لایحه تفریح بودجه يك لایحه است قطعی در واقع گزارش مملکت و دولت است گزارشی است که نشان میدهد که تجویزات و مصوبات مجلس را دولت رعایت کرده است یا نکرده است لایحه بودجه همانطور که امر تجویزی است و ممکن است که تصویب با اصلاح یا تعدیل بشود برعکس لایحه تفریح بودجه مسأله ای است که یا تأیید می شود و یا رد می شود و یا ملاحظاتی در آن باب بدولت داده میشود متأسفانه با وجود اهمیتی که لایحه تفریح بودجه دارد دولتها موفق نشده بودند که لایحه تفریح بودجه را بموقع به مجلس شورای ملی تقدیم بکنند و اولین بار این افتخار برای دولت آقای دکتر اقبال در وزارت دارائی آقای ناصر که نمیدانم الآن کجا هستند و شنیده ام در مدرسه عالی تدریس میکنند حاصل شد که لایحه تفریح بودجه سال ۳۶ برای اولین بار تقدیم مجلس شورای ملی گردید و در واقع شایسته کمال ستایش است بعد هم در دولت حاضر موجب کمال خوشوقتی است که توجه به این مسأله شده است و لوائح تفریح بودجه را مرتب تقدیم کرده اند بنده بخاطر میآورم همیشه در مجلس دولتها مورد اعتراض نمایندگان مجلس بودند که چرا لایحه تفریح بودجه را به مجلس تقدیم نمی کنید ولی حالا دیگر نمیتوانند در این باره اعتراض کنند و شاید اعتراض متوجه خود ما بشود که چرا در مورد رسیدگی به لوائح تفریح بودجه تسریع نمیشود بهمین جهت هم کمیسیون بودجه دوره حاضر و هم مقام ریاست تأکید کردند بهر حال این اولین لایحه تفریح بودجه که تقدیم شده است زودتر رسیدگی شود و گزارشش به مجلس بیاید تا امکان رسیدگی بلوائح تفریح بودجه بعدی حاصل شود در گزارش کمیسیون بودجه مخصوصاً این مسأله روشن است و کمیسیون محترم بودجه توجه داشته است که این اولین گزارشی است که درباره لایحه تفریح بودجه به مجلس

داده میشود باید از هر جهت کامل باشد از طرفی در حدود ۱۲-۱۳ سال از موقع عمل بودجه مربوطه یعنی سال ۱۳۳۶ گذشته است رسیدگی ماهوی و دقیق امکان پذیر نیست ولی در عین حال باید گزارشی که داده می شود يك گزارش کامل باشد که نمونه باشد و سابقه صحیحی برای آینده ایجاد کند با وجود این اشکال که ۱۲ سال است از دوره عمل بودجه مربوط میگردد با اعتقاد بنده گزارش کمیسیون بودجه باید تا جائی که میسر است جامع تر باشد از جمله اکتاء و اشاره به مجموع در آمد و ذکر نیست آن بادر آمد پیش بینی شده از نظر مجموع و همچنین توجه به مجموع هزینه به تنهایی هرگز کافی و وافی برای مقصود مجلس که عبارتست از نظارت و مراقبت در دخل و خرج مملکت ما است نخواهد بود مسلماً همانطور که در قانون دیوان محاسبات ذکر شده است که در لایحه تفریح بودجه فصول جداگانه و به تفکیک چه در مورد در آمد و چه هزینه باید ذکر شود و در لوائح تفریح بودجه چندانکه در دولت آقای دکتر اقبال تقدیم شد و چه آنچه در دولت حاضر تقدیم مجلس شده است همه فصول بتفکیک ذکر شده و خلاصه آنها نیز در همان لوائح ذکر شده است منابع درآمدها و مبالغ آنها معلوم شده است در گزارش کمیسیون بودجه نیز باید تصریح شود که اضافه و نقصان در در آمد و هزینه در هر يك از فصول چه بوده است و بخصوص يك نمونه کامل برای گزارش کمیسیون بودجه از نظر فنی تنظیم بشود که منبعا بر آن اساس عمل بشود حتی دولتها هم راهنمایی بشوند که لایحه تفریح بودجه ای که تقدیم مجلس میکنند متناسب با نمونه فنی و صحیح باشد تا رسیدگی کمیسیون بودجه آسانتر انجام گیرد بنده توجه کمیسیون بودجه را باین امر معطوف میدارم که خود دیوان محاسبات چه در ذیل لایحه تفریح بودجه ۱۳۳۶ و چه در ذیل لوائح دیگر تفریح بودجه از جمله تفریح بودجه سال ۴۴ صریحاً به مجلس شورای ملی گزارش میدهد که دیوان محاسبات قادر بر رسیدگی دقیق و کامل ماهوی در آمد و هزینه نیست زیرا هم اشکالات قانونی در کار پیدا شده است که مغایر است با متمم قانون اساسی و هم اینکه در قانون دیوان محاسبات باید اصلاحاتی بعمل آید باین ترتیب وقتی دیوان محاسبات که معوض مجلس شورای ملی است اظهار میکند که قادر بر رسیدگی و نظارت کامل نیست

وظیفه مجلس شورای ملی در این مورد سنگین تر میشود بنده صرف نظر از آنچه ذیل گزارش دیوان محاسبات در لایحه تفریح بودجه سال ۳۶ هشت يك قسمت از گزارش دیوان محاسبات مورخ ۲۳/۱۲/۴۹ برای لایحه تفریح بودجه سال ۴۴ را میخوانم که ملاحظه فرمائید خود دیوان محاسبات چگونه اظهار عجز میکند در خاتمه توجه و نظر آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی را بمفاد گزارش شماره ۱۳۷۴۱-۳۷/۱۲/۲۸ پیوست لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ و قسمت اخیر گزارش شماره ۱۵۹۲۲ مورخ ۱۰/۱۲/۴۴ پیوست بودجه سال ۱۳۴۲ و بهمین مفاد گزارش مندرج در ذیل لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۳ معضوف و معروض میدارد چنانچه اختیاراتی که بموجب اصل ۱۰۲ متمم قانون اساسی بدیوان محاسبات اعطا شده عاده نگردد رسیدگی بحسابهای در آمد و هزینه کل کشور بطور کامل و ماهوی امکان پذیر نبوده و نظارت بر عایدات و مخارج مملکت بنحوی که قانون اساسی مقرر داشته است حتی از اشکال نخواهد بود.

نظیر این مطالب در ذیل لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ هم آمده است بهمین سبب در رسیدگی بلاوجه ناگزیر از طرف کمیسیون باید توجه بیشتری بشود در آئین نامه مجلس شورای ملی هم متأسفانه عبارتی هست که قدری نارساست شاید جادارد که کمیسیون اصلاح آئین نامه مجلس شورای ملی در موقع خود بنا بر عنایت مقام ریاست دعوت شود تا در وضایف کمیسیون بودجه از آئین نامه اصلاحاتی بعمل آید زیرا همانطور که آقای رئیس کمیسیون بودجه در بحث مفصل و کافی که در جلسه پیش کردند گفتند که لایحه تفریح بودجه و لایحه بودجه با هم تفاوت هائی دارند و در نیمه نحوه رسیدگی و نحوه بررسی آنها هم با هم متفاوت است باین وصف در آئین نامه برای رسیدگی بر دو لایحه فقط يك جمله آمده است ناگزیر عبارات مربوط باید متفاوت باشد زیرا این دو لایحه با هم متفاوت هستند و نحوه رسیدگی هر يك متفاوت است عبارت آئین نامه کافی نیست برای اینکه بحث طولانی نشود بنده مسائلی که قدری احتیاج به دقت بیشتری دارد در جلسه عالی اظهار نمیکنم تا موجب اتلاف وقت خانمها و آقایان نشوم از مقام ریاست استدعا میکنم که به پیشنهادی که تقدیم کرده ام مبنی بر بازگشت لایحه به

کمیسیون بودجه عنایت فرمائید تا فراكسیون حزب مردم نظرات خود را در کمیسیون بودجه بخصوص از نظر نمونه ومدلی که باید برای گزارش کمیسیون بودجه در باره لایحه تفریح بودجه ایجاد بکند بحث نمود و طبق آن نمونه که بیشتر باشد و بخصوص فصول و تفکیک فصول را از یکدیگر چه در منابع در آمد و چه در هزینه رعایت بکند و تفاوتها را ذکر نماید و گزارش کاملی بمجلس ارسال دارد زیرا همانطور که عرض کرده ام اینکه یا بطور کلی چقدر عایدی تحصیل کرده ام یا مجموع هزینه مملکت چه بوده است به تنهایی مورد توجه مجلس نیست آنچه بیشتر مورد توجه مجلس است اینست که فی المثل از درآمدهای مستقیم چقدر عایدی تحصیل کرده ایم و یا پیش بینی چقدر تفاوت داشته است از مالیاتهای غیر مستقیم چقدر در آمد داشته ایم همچنین مخارج ضروری تا چقدر انجام شده است و به هدفها تا چقدر رسیده ام و اینها در فصول و قسمتهای مختلف درآمدها و طرحها و برنامهها قابل ذکر است نه در کل و جمع ارقام . منسکره .

رئیس - بنده خیال میکنم عجله ای نیست که گزارش امروز تصویب بشود و شاید اشکالی نداشته باشد که آنرا برگردانیم به کمیسیون بودجه و آقایان اگر نظراتی داشته باشند تشریف ببرند و در کمیسیون مطرح بکنند و اگر گزارش تکمیل تر بشود بهتر خواهد بود (صحیح است) . مخصوصاً که این اولین گزارشی است که برای تفریح بودجه تهیه شده هر اندازه که کاملتر باشد بهتر است بنابراین خواهش میکنم خانمها و آقایانی که موافقت این لایحه بر گردیده کمیسیون تا اعضای فراكسیون مردم هم نظرات خودشان را بگویند قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد بنا بر این گزارش مجدداً بکمیسیون بودجه ارجاع میشود .

۸- طرح گزارش شورای اول کمیسیون علوم و آموزش عالی راجع به لایحه اصلاح تبصره ماده ۳ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی

رئیس - گزارش شور اول اصلاح تبصره ماده ۳ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر خواند شد)

گزارش شور اول از کمیسیون علوم و آموزش عالی به مجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۵ بهمن ماه ۱۳۴۵ با حضور آقایان دکتر زاهدی معاون وزارت علوم و آموزش عالی و دکتر بطحانی معاون وزارت آموزش و پرورش لایحه شماره ۵۰۹۲-۲۲/۱۱/۴۷ دولت راجع باصلاح تبصره ماده ۳ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی را که بشماره ۶۹۲ چاپ شده است برای شور اول مطرح کرد و با مختصر اصلاحی بشرح زیر تصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح تبصره ماده ۳ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی

ماده واحده - مدت یکسال مذکور در تبصره ماده ۳ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی مصوب ۳۰ بهمن ماه ۱۳۴۶ در مورد واگذاری انستیتوهای تکنولوژیک و هنرستانها به وزارت علوم و آموزش عالی - از تاریخ انقضاء تا آخر برنامه چهارم تمدید میشود.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر امامی خوئی

گزارش شور اول از کمیسیون آموزش و پرورش به مجلس شورای ملی

کمیسیون آموزش و پرورش در جلسه دهم بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور آقای دکتر زاهدی معاون وزارت علوم و آموزش عالی لایحه دولت راجع باصلاح تبصره ماده ۳ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی را که بشماره ۶۹۲ چاپ شده است برای شور اول مطرح و گزارش کمیسیون علوم و آموزش عالی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آموزش و پرورش - موسوی میزکوئی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است

نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم بر سیده لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به لایحه اضافه کردن يك تبصره بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران

رئیس - گزارش شور اول اضافه کردن يك تبصره بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۰ دیماه ۴۹ با حضور آقای قوام صدیری معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۵۶۹۲ - ۱۶/۸/۱۳۴۹ راجع به اضافه کردن يك تبصره بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران را که بشماره ۱۴۱۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاح تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اضافه کردن يك تبصره بقانون اجازه

اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران

ماده واحده - تبصره زیر بعنوان تبصره ۴ بقانون راجع به اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۳۸ اضافه میشود.

تبصره ۴ - دولت میتواند وامهایی که مؤسسات اعتباری خارجی اعم از دولتی یا غیر دولتی به بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران پرداخت میکنند در حدود برنامه عمرانی کشور تضمین کند.

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شور اول از کمیسیون برنامه بمجلس

شورای ملی

کمیسیون برنامه در جلسه ۵ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه اضافه کردن يك تبصره بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی مورد موافقت قرار نگرفت و لایحه مزبور را بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون - اضافه کردن يك تبصره بقانون

اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار

بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران

ماده واحده - تبصره زیر بعنوان تبصره ۴ بقانون راجع به اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۳۸ اضافه میشود.

تبصره ۴ - دولت میتواند وامهایی که مؤسسات اعتباری خارجی اعم از دولتی یا غیر دولتی به بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران پرداخت میکنند در حدود اعتبارات برنامه عمرانی کشور تضمین نماید.

مخبر کمیسیون برنامه - مهندس فروهر

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ آقای رامبد فرمائید.

رامبد - اینگونه اصلاحات که در بعضی مواد قوانین گذشته میشود احتیاج دارد که مجلس نسبت به اثرات مصوبات

خود و نتایج حاصله از آن قدری روشن تر باشد از این جهت من از نماینده محترم دولت تقاضا میکنم مجلس را در این مورد روشن فرمایند. زیرا قانون تأسیس این بانك در این دوره نبوده که شأن نزول تضمین مورد این لایحه و وامهایی که دولت تا بحال باین بانك داده و نتایجی که حاصل شده شرایط و امنا و هدفی که از این لایحه مورد نظر هست روشن شود. بعد از اینکه مجلس روشن گردد بدشاید مطالبی باشد که محتاج به بحث است.

رئیس - آقای مهندس فروهر فرمائید.

رامبد - عرض کردم نماینده دولت توضیح بدهند نه نماینده مجلس.

رئیس - ایشان مخبر کمیسیون هستند.

(عده ای از نمایندگان مخبر کمیسیون می توانند توضیح بدهند).

رامبد - اگر اکثریت نمی خواهد روشن شود بنده هم حرفی ندارم.

پوربابانی - مخبر کمیسیون دفاع لایحه را بعهده دارد.

رئیس - آقای مهندس فروهر فرمائید

مهندس فروهر (مخبر کمیسیون برنامه) - جهت استحضار همکاران محترم و جناب آقای رامبد که توضیحاتی خواستند عرض میکنم که هیچ مطلبی که مبهم باشد و یا بنیاسی روشنی نباشد در بین نیست. بانك توسعه صنعتی و معدنی همینطور که فرمودید چند سال قبل بایک وام بدون نزول (رامبد چه مبلغ؟) شصت میلیون تومان سرمایه اولیه بانك دولت كمك داده بود چون این بانك بمنظور حمایت از صنایع و ایجاد صنایع تشکیل شده بود و در آن موقع سرمایه گذاران خصوصی حاضر نبودند که كمك بکنند و سرمایه این بانك را تأمین بکنند بنابراین این بانك نمی توانست تأسیس بشود چون تأسیس این بانك بحال اقتصاد مملکت خیلی مفید بود البته این مال گذشته است (مهندس ناصر بهبودی - سرمایه بانك چقدر بود؟) سرمایه بانك را بعداً ممکن است بخدمتتان عرض کنم.

رامبد - عرض کردم که ایشان اطلاع ندارند.

مهندس فروهر - صد میلیون تومان.

مهندس بهبودی - چهل میلیون تومان بود، یک نفر مطلع بیاید توضیح بدهد.

دکتر الموتی - جوابتان داده خواهد شد عجله فرمائید.

مهندس فروهر - بطور تفکیک بخواهید حساب بکنید چهل میلیون تومان با اضافه ۶۰ میلیون تومان میشود صد میلیون تومان اجازه فرمائید بنده مطالب را عرض کنم اگر کافی نبود آنوقت سؤال فرمائید. این بانك همانطور که عرض کرده بمنظور كمك دادن به کارخانجات و مؤسسات صنعتی است و بطوریکه رئیس

بانک آقای خردجو در کمیسیونها گفتند پروژه همارا مطالعه می کنند و تا حدودی تاجیل در صد مبلغ پروژه را وام میدهند و توضیح دادند که در این لایحه مقدار نزولی را که بایستی درخواست کنند گمان سرمایه پردازند باین نیابورده اند یعنی اگر این بانک از بازار آزاد از خارج وامی بگیرد و مخارجش را طبق عرف بانکی محاسبه بکند این مبلغی را که بایستی درخواست کننده ایرانی بپردازد بالا می برد و ممکن است هشت درصد یا نه درصد و یا ده درصد باشد. این مربوط به بازار آزاد پول است و متغیر است. نوسان دارد ولی اگر همین سرمایه هارا بتواند در متن لایحه هم نوشته شده: در حدود برنامه عمرانی کشور حتماً مسوق هستید ۱۵۰ میلیارد ریال برای سرمایه گذاری از منابع خارجی است برای هر کردن ۸۴۰ میلیارد ریال. رقم برنامه چهارم ۱۵۰ میلیارد ریالش از طریق تخصیص وام از خارج تأمین میشود که این مبلغ تا حالا خیلی دور از پیش شدن است. این بانک استدلال کرد که اگر از بانکهای خارجی بانضمین دولت وام بگیرد یا نزول رسمی بآنها وام خواهد داد در نتیجه سرمایه گذار ایرانی باینک مبلغ کمتری وام خواهد گرفت. سلیبر شرایط هم شرایطی است بانکی مانند قرار دادهای دیگر بنده از نظر کلی این توضیحات را اذام و تصور میکنم کافی باشد.

رئیس - آقای رامید متقاعد شدید؟

رامید - خیال میکنم خود آقای مهندس فروهر هم بعد از بیانات خودشان متوجه شدند که اطلاعاتشان خیلی ناقص است و بایستی اطلاعاتشان را تکمیل کنند.

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - بنده نمیدانم جناب آقای رامید همکار عزیز بنده اطلاع میخواهند یا میخواهند شخص معینی بیاید و توضیح بدهد حزب ایران نوین و دولت حزبی باهم همکاری صمیمانه ای دارند و وقتی يك لایحه ای مطرح است ماسعی میکنیم خودمان حداکثر اطلاع را داشته باشیم و لایحه را بررسی و مطالعه میکنیم چه در کمیته مرکزی چه در فراکسیون و کمیسیونها و خوشوقتم که بعضی از دوستان جنابعالی هم منظور علاقمندند بل آقای دکتر استفندیاری که در کمیسیون برنامه که بنده خودم عضو هستم نشنیدند و تمام ارقام را یادداشت کردند و بنده فکر میکنم که خواهند آمد و بالا اقل

جناب آقای فرهادپور جناب آقای داود امینی جناب آقای اسدی جناب آقای بهودی و جناب آقای طباطبائی هم دوستان هم مسلک شما تشریف داشتند نظر ما این بود که حتی اگر امکان دارم ما بگوئیم به دولت هم بابت این ۶۰ میلیون تومان سهم داده بشود ولی استدلال کردند که این نوع بانکها در کشورهای مختلف که تشکیل شده اگر بنا باشد که برای این ۶۰ میلیون هم در هر صد بهره بدهیم دیگر چیزی عاید صاحبان سهام نخواهد شد و در نتیجه صاحبان سهام خصوصی داوطلب مانند در این شرکتها نخواهند بود. شاید نظر ما این بود که اگر دولت هم صاحب سهم میشود وضع عادلانه ای بود ولی با استدلالی که کردند گفتند هدف این نیست که دولت از این راه بهره ببرد هدف این است که صنایعی که در این مملکت بوجود می آید باین صنایع و به طرحهای صحیح کمک بشود و خود بانک توسعه صنعتی هم در يك مقداری از این شرکتها صاحب سهم بشود البته همینطور هم پول نمیدهند باشخاص. اول باید يك طرحی را قبول بکنند و اگر این طرح برای مملکت و باصطلاح اقتصادی سود آور بود و لازم بود آنوقت بانک توسعه می تواند مقداری باین طرحها پول بدهد. بنابراین بانک از دولت توقع دارد که این ۶۰ میلیون تومان در اختیارش باشد تا بتواند باین طرحها پول بدهد علاوه بر این ۶۰ میلیون تومان دولت يك ۴۰ میلیون هم بپول داده بآبهر پنج درصد (فرهادپور - سه درصد) مثل اینکه پنج درصد است حالا فرض کنیم سه درصد و در طول برنامه چهارم قرار بود از منابع دیگری هم داده بشود در حدود ۵۰۰ میلیون. البته این پولها بآبهره داده میشد ولی مقداری از این پول ۲۰۰ میلیون تومانش باین پنج درصد بهره است ۲۵ ساله و ۱۷۵ میلیون تومان امانی است که نزد سازمان برنامه می ماند اگر بانک توسعه صنعتی يك طرحی را برای مملکت صحیح تشخیص داد. اقتصادی تشخیص داد توصیه می کند که سازمان برنامه وام بدهد بآبهره شش و نیم درصد که آن طرح راه بیفتد نمونه اش کارخانه کاغذ پارس است که در آنجا ۱۵ میلیون تومان سازمان برنامه سرمایه گذاری کرده است و ۱۵ میلیون هم سازمان شاهنشاهی بخدمات اجتماعی و شش میلیون تومان هم بانک اعتبارات و تعدادی هم اشخاص صاحب سهم هستند اساس کار این بانک که نظیرش

هم در همه جای دنیا هست و طبق گفته اولیا و مقامات رسمی بانک در کمیسیون برنامه جزو بانکهای توسعه صنعتی موفق دنیا است. طبق گفته آنها بر این اساس طرحها را مطالعه می کنند و وام میدهند خود بانک در حدود ۲۵۰۰ صاحب سهم دارد که سهامش قابل خرید و فروش است و مردم میخرند. خارجی ها هم سهم دارند در حدود ۱۸ درصد و يك عده سرمایه گذاران خصوصی هستند که اسامیشان را اگر بخواهید تقدیم میکنم از جمله مسائلی که ایراد گرفته شد مسئله حقوقها بود که شایعانی بود که حقوقها زیاد است ارقام حقوقها را آوردند و توضیح دادند حقوق زیاد نیست، البته اگر منخصص بخواهد در امور تخصصی منخصص امور حسابداری و بررسی طرحها که البته باینها حقوقی متناسب با سایر دستگاهها داده میشود یکی از نکاتی که توضیح داده شد این بود که این بانک تاکنون در حدود ۴۰۰ طرح تصویب کرده بر همین اساس و جای کمال خوشوقتی است. بازار کمیسیون توضیح داده شد تا بحال با وجود تصویب ۴۰۰ طرح حتی پول يك طرح هم سوخت نشده و سعی شده طرحها پولش برگشت شود. دو سه طرح که با اشکالاتی مواجه شده در صدند که اشکالات طرح رفع بشود سعی شده که این پول گرفته شده باینک برگشت داده بشود و یکی از دلایل اصلیش این است که بنظر بنده این طرحها قبلاً مطالعه شده و يك طرحی را تا منخصص بانک قبول نکرده در آن سرمایه گذاری نشده نکته ای که خواستم خدمتتان عرض کنم جناب آقای رامید راجع به ۶۰ میلیون تومانی که دولت داده سئوال شد در سایر کشور های دیگری که از این نوع بانک تأسیس شده و نتیجه این کار چه بوده؟ وضع دولتی چه بوده توضیح این بود. دولت هندوستان هم شصت میلیون روپیه پول بدون بهره باین بانک که مشابهش در ایران است کمک کرده مثل سایر بانکهای که در ممالک مشابه تشکیل شده بهر صورت باز از نکاتی که بنظر بنده مهم بود توضیح دادند که در کار بانک. خرجها دست ندولند خود ایرانیها اداره میکنند و خودشان این بانک را یکی از بانکهای موفق در نوع خود میدانند بنده خیال میکنم در يك مملکت در حال توسعه مملکتی که نهضت صنعتی و اقتصادی به این سرعت پیش میرود و زندگی

اقتصادی یازده درصد دارد چنین مملکتی به این نوع بانکها که جنبه علمی و اقتصادی دارد احتیاج دارد و بعقیده ما دولتها باید کمک کنند تا در این راهی که در پیش دارند و برنامه صنعتی و عمرانی که در این مملکت وجود دارد سریعتر پیش برود. درباره اداره و نحوه امور این بانکها و آیا چگونه میشود یک مملکتی را اداره کرد و رشد یازده درصد اقتصادی داشت. صنایع عظیم فوق العاده بوجود آورد اگر حضرتعالی در راه بهبود آن پیشنهادی بفرمائید ما با شما هم صدا و هماهنگ هستیم ولی کلی صحبت کردن که نمیشود چون این هارقم و عدد است اگر اطلاعات بیشتری میخواهید این کتابچه را هم حضورتان تقدیم میکنم جزئیات مطلب در آن هست (احسن).

رئیس - آقای دکتر یگانه بفرمائید.

دکتر یگانه (وزیر مشاور) - چون نماینده محترم جناب آقای رامبد درخواست فرمودند که نظر دولت هم به استحضار برسد بنده با آن نهایت احترامی که به این ساحت مقدس دارم برخورد فرض دانستم نظر دولت را بعرض برسانم همانطور که لیدر محترم فراقسیون و مخبر محترم کمیسیون فرمودند در سه جلسه متوالی ساعتها این دو سطر لایحه با حضور اولیای بانک توسعه صنعتی بررسی شد به تمام سئوالاتی که شد جواب دادند البته بنده بعد از مخبر محترم کمیسیون اگر باز لازم میدانستند که توضیحاتی عرض کنم همان توضیحات را عرض میگردم ولی اینجا از نظر احترام به این ساحت مقدس عرض میکنم که کلیه آنچه که لیدر محترم فراقسیون و مخبر محترم فرمودند مورد تأیید دولت هست و البته بیشتر نظر برای این بود چون طبق قانون بانکی و پولی دولت حق ندارد بدون تصویب قوه مقننه هیچ تضمینی بکند این لایحه که تقدیم شد علنتش هم روی مذاکراتی بود که اخیراً این بانک برای اخذ اعتبار از بانک های آلمان کرده بود و چون در نحوه وام دادن چه در گذشته و چه در آینده نسبت باین بانک مقامات سازمان برنامه دخالت دارند یعنی قسمتی از وجوه این بانک از پولهایی است که سازمان برنامه پس از اینکه طرحی را پذیرفت در اختیار بانک توسعه صنعتی و معدنی میگذازد و آن بانک باینکه

خصوصی قرض میدهد بنا بر این همانطور که ملاحظه میفرمائید این وام یک جنبه خاص دارد آنطور نیست که چندین بانک بیش از بیست بانک خصوصی در مملکت هستند ملاحظه بفرمائید دولت تا حال از هیچ بانکی تضمین نکرده و اگر میخواهند وام بگیرند بدولت ارتباطی ندارد و تنها بانکی که دولت لایحه مربوط به تضمین آنرا تهیه و تقدیم کرده دادن یک شصت میلیون و یک فقره مجدد وام بدون بهره باین بانک داده همینطور که بعرض رساندم علنتش این بود که برنامه های این بانک برای توسعه صنعتی که اسامی برنامه هایش به تصویب دولت میرسد و بعد البته تسهیلات زیادی در اختیارشان گذاشته میشود و این را عرض میکنم خوشبختانه امروز قسمت اعظم نه تنها اکثریت بلکه قسمت اعظم سرمایه از این تاریخ متعلق به ایرانی ها است.

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست ؟ آقای فرهاد پور بفرمائید.

فرهاد پور - همانطور که آقای دکتر الموتی لیدر محترم اکثریت فرمودند این تبصره و این لایحه چندین بار در کمیسیون برنامه مورد رسیدگی قرار گرفت و در آنجا نظرانی دادیم که مآلاً بطوریکه ملاحظه میفرمائید بصورت دو گزارش جداگانه از کمیسیون برنامه و کمیسیون دارایی تقدیم مجلس شورای ملی شد و این نمودار اختلاف نظری است که کمیسیون برنامه داشت و وقتی که در این لایحه بایستی بشود بنظر من اگر فکری خوب است اگر مجریان فکری آدم های صالح و باصلاحیتی هستند قانونی هم که میگذازانیم بایستی قانون صحیح و جامع و کاملی باشد (صحیح است) بنده شك ندارم همینطور که آقای دکتر الموتی فرمودند بانک توسعه صنعتی که بانک خصوصی در بخش خصوصی است بهتر از سایر بانکها و وظایفی را در پیش برد برنامه های بخش خصوصی انجام میدهد بنده شك ندارم که مدیران و هیئت مدیره این بانک از شخصیت های خوشنام و معتبر اقتصادی مملکت هستند ولی نه من و نه شما همیشگی هستیم و نه مدیران این بانکها لایحه تا این جا هم که رسیده است بخاطر شخصیت هیئت عامله بوده و گرفته دلیلی ندارد دولت از بانک خصوصی تضمین کند جناب آقای دکتر یگانه تضمین از بانک خصوصی باوامی که دولت بگیرد عملیاتی است با این تفاوت توامی که دولت

میگیرد ضامن خوب و بدش خودش است ولی تضمینی که از یک بانک میکند اگر انشاء الله خوب عمل شد نتایج خوب داد به نفع بانک است اگر خدای نکرده تالی فاسدی پیدا کرد به گردن دولت است که تضمین می کند ولی بهر حال باعتبار شخصیت های بانکی که این بانک را میگرداند و شخصیت هایی که در این بانک سرپرستی دارند لایحه تا این جا رسیده در آنچه که تبصره ۲ همین ماده واحده در گذشته بوده این سابقه وجود دارد که از بانک بین المللی اگر اینها وام می گرفتند تضمین میشد و اجازه داشتند اما در کمیسیون باین نتیجه رسیدیم که وقتی اینها منحصر از یک بانک بین المللی که برنامه و مطالعات آن بانک مشخص است وام بگیرند آنچه که محدود کننده این وام است که تضمین آن بعهد دولت است توافق بانک طرف معامله است که بصورت نامحدود وام نخواهد داد ولی وقتی در باز شد همانطور که تبصره ۴ را اضافه کردیم نمیدانم پس چرا تبصره ۲ گذشته را لغو نکردند که اینها از هر جا هر مؤسسه خصوصی یا دولتی خارجی و این قبیل میتوانند وام بگیرند در نتیجه ممکن است از هزار دستگاه مختلف از هر دستگاهی یک میلیون دلار وام بگیرند باین نتیجه مملکت متعهد هزار میلیون دلار وام است پس آن عامل تحدید کننده ای که باید باشد وجود ندارد در کمیسیون برنامه فکر کردیم عامل تحدید کننده ای که محدود بکند این را بیک مبلغی چون آنطور که مدیر بانک گفت حداکثر تقاضای وام هایشان تضمین نزدیک بچند میلیون دلار است آنچه که کمیسیون دارایی کرده حد این را میبرد تا حدود ۸۱ میلیارد تومان اعتبارات برنامه آنهم برنامه چهارم است که معلوم نیست در برنامه پنجم چه خواهد شد آنچه که ما گذاشتیم و بحثی که شد چون این اعتبارات آقایان بهتر از من اطلاع دارند به دو بخش خصوصی و عمومی تقسیم میشود در بخش عمومی دو میلیارد دلار اجازه داده وام بگیرند و در بخش خصوصی ۳۳ میلیارد تومان سرمایه گذاری است پس این محدودیه هیچ کدام از این دو رقم نمیشود بنده تعجب کردم که چرا در کمیسیون و با در تنظیم لایحه اصولاً یک حدی یک رقمی را مورد نظر نگرفتند دو روز بیشتر نیست در جلسه گذشته بود مثل اینکه تضمین از مؤسسه مصرف کادر

نیروهای مسلح شاهنشاهی که در اینجا تصویب شد تضمین یک مؤسسه و دستگاه دولتی را باین رقم مشخص محدود بسیار قلیلی اینجا قبول کردیم بنده نفهمیدم چرا در مورد این وام یک رقم نامحدود را در نظر بگیریم آنچه که بنظر من رسید باعتبار شخصیت گردانندگان این بانک که امروز خوب اداره میکنند ما دو تا تأمین در این لایحه باید داشته باشیم یک تأمینش در کلمه میتواند است این میتواند بما این فکر را میدهد که خوشبین باشیم اگر یک روزی این بانک بصورت سالمی مثل امروز نبود و عوض بشود دولت تضمین نکند چون ملزم نیست ولی یک مسأله هست که حداکثر این وام باید مشخص باشد بنابراین بنده پیشنهاد کردم و تصور می کنم اگر موافقت بفرمائید این دیگر حد اعلی است که دولت تا حداکثر ده برابر سرمایه پرداخت شده را تضمین کند و نسبت به اعتباراتی که دولت باین بانک داده حداقل بهره ای که از دیگران میگیرند بدولت بر دازند در یک ماده دومسأله روشن بشود که اصولاً پیش خودمان باشد یک بانکی که باین خوبی کار می کند آقای دکتر الموتی چرا تفوه این بشود درباره اش که ۶۰۰ میلیون مثلاً وام بدون بهره بهش داده اند یا یک بهره های خاص با امتیازات خاصی دارند یک واحد اقتصادی یک عامل اقتصادی در بخش خصوصی است که سالم کار می کند دولت هم مادامی که سالم کار می کند از او حمایت می کند و از او تضمین میکند دیگر امتیازات دیگری باین واحد دادن بنظر من هم به اعتبار این واحد اختصاصی صدمه بیشتر میزند و سایرین هم در مقام این برخوردارند آمد که خوب که چرا از این امکانات مملکتی چرا از این کمکها بما نمی کنند بنده پیشنهادی در این زمینه تقدیم کرده ام که وام را که دولت تضمین می کند این تضمین را از دو طرف محدود بکنند و آنچه دولت باین بانک می پردازد یک حداقل بهره تعلق بگیرد و از این بحث بصورت بهتری نتیجه گیری بشود.

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور مبادء واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است. آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - شاهنشاه بزرگ ایران در چند هفته اخیر دو مصاحبه بسیار مهم فرمودند یکی در سازمان برنامه و یکی هم موقعی که مسأله نفت مطرح بود این فرمایشات حاکی از دو قسمت بود یکی از برنامه‌های عالی مملکت اقدامات مثبتی که شده و نتایج عالی که حاصل شده و یکی از نقایص کار. عیوب موجود آنچه که این برنامه‌ها را بحدا بده آل که نظر مبارک ایشان است نگذاشته است به نتیجه برسد، من امروز به پیشگاه مبارک شاهنشاه ایران از پشت این تریبون عرض می‌کنم علت این قصور علت این عیوب علت آنچه بنظر مبارک شاهانه و آنچه که ایشان خواسته‌اند نشده در اینجا باید پیدا کنند (صحیح است)

(در این موقع مقام ریاست اداره جلسه را به آقای دکتر سعید (نایب رئیس) واگذار نموده جلسه را ترک فرمودند).

در اینجا است که ما مورین می‌آیند و مطلب را به ملت درست یا نادرست جلوه میدهند آن وقت این نمایندگان ملت بر اساس آن گزارشات بنا تصویب می‌کنند یا رد می‌کنند و یا تعصبات حزبی آنچه‌اند بشود که اصولاً نامیگویند فلان مطلب از چه قرار است مثل اینکه خدای نکرده نفر به نفر اکثریت دیشب از این موضوع سهمی گرفته‌اند نمی‌گذارند موضوع واقعی در مجلس طرح بشود (همه‌ها نمایندگان) ، **کاظم مسعودی** - توهین نکنید آقای رامبد حرف خودتان را بزنید.

رامبد - توهین نیست نتیجه عمل ما است وقتی شاهنشاه بزرگ میفرمایند این عیوب موجود است من و شما نمیتوانیم رد کنیم این عیوب موجود است برای اینکه روزی که سد بزرگ محمد رضا شاه کبیر را خواستند بسازند در توی کمیسیون همین مجلس از متصدی مربوط پرسیدم شبکه آبیاری و توزیع آب سدی که میسازید و بهره‌ای که پس خواهد داد مدت‌سالی که این آب توزیع خواهد شد چه خواهد بود برگشتند گفتند در مملکتی که آناش پیدا است که در دوره کورش و کامبیز از اینجا آب می‌بردند آقای رامبد حالا این حرفها مطرح نیست ما برای پرستیز باید بسازیم.

عباس میرزائی - اینها مربوط به قبل از انقلاب

است شما توهین نکنید و نگویید که نمایندگان دیشب چیزی گرفته‌اند.

نایب رئیس - اجازه بفرمائید ناطق بصحبتشان ادامه بدهند.

رامبد - و نمایندگان آن روز روی تعصب و وطنپرستی روی احساسات جناب آقای عباس میرزائی فرمودند که باقیمت جانمان باید این سد را بسازیم و صحیح است ولی جان را بدهیم کار را بکنیم و کار بهتر بکنیم بهتر است (عده‌ای از نمایندگان - صحیح است).

کاظم مسعودی - شما جان را بدهید ما کار را می‌کنیم.

دکتر اسفندیاری - ولی معلوم نیست که باز هم شما کار را انجام بدهید.

کاظم مسعودی - انجام میدهیم که به اینجا رسیده‌ایم توجه داشته باشید.

دکتر اسفندیاری - خیال نمی‌کنم که انجام بدهید.

نایب رئیس - اجازه بفرمائید ناطق به بیانات خود ادامه بدهد.

رامبد - این بانک برای حمایت از صنایع تشکیل شده برای حمایت از معادن تشکیل شده حقا هم باید گفت قسمت اعظم این صنایع و معادن توسعه‌ای که پیدا کرده مستقیم و غیر مستقیم مدیون و در اثر کمکهای این بانک بوده تا به اینجا من قبول دارم این آن گزارش دولت است که می‌آید در پشت تریبون و اظهار میکند که رشد اقتصادی ما ۱۱ یا ۱۲ درصد است این را قبول میکنیم ولی جناب آقای الموتی همانطور که حرف حق شمارا در کمک این بانک توسعه صنایع و معادن و رسیدن بر رشد اقتصادی ۱۱ و ۱۲ درصد من و هر فرد ایرانی قبول میکند عرایض حقه موکلین خودتان و من مقابل خودتان را و حتی حق این است که نپرسید کی گفت بیندچی گفت شما قبول میکنید که این رشد اقتصادی ۱۲ درصد عادلانه و صحیح و سالم تقسیم نشده؟ شما قبول میکنید که کشاورزی که یکی از اساسی‌ترین اساس زندگی ما است در ظرف این چند دوره رشدی که مورد انتظار شاهنشاه و مورد علاقه ملت بود به آن حد نرسیده؟ اینها هم ارتباط پیدا میکند ارتباطش چیست؟ ارتباطش این است که

عرض میکنم صنایع رشد میکند چند قسمت دارد یکی افتخار و پرستیز دارد و آن چیزی را که ما دیروز عاجز بودیم و نمیتوانستیم تهیه کنیم امروز با سر بلندی و افتخار تهیه میکنیم و میسازیم در مملکت خودمان مرحله دومی دارد آن کسی است که مبتکر این صنعت بوده و سرمایه‌گذاری کرده که استفاده ببرد ما بخیل نیستیم ، حسود نیستیم استفاده ببرد ما هم خوشحالیم که ببرد قسمت آخرش میرسد که شاه بیت مطلب اینجا است که ۲۷ میلیون ایرانی بعد از اینکه سرشان را بالا نگاه داشتند که صنایع در مملکت خود ما است و صاحب صنعت ثروتمند شده است ارزش مملکت برای مصنوعات کمتر بخارج می‌رود و ما جنس را اگر با کیفیت مرغوبی چون اروپا و امریکای سازیم چون در مرحله ابتدائی هستیم انشاء الله از لحاظ کیفیت هم برتر خواهد شد ما آن را با قیمتی عادلانه ارائه کنند (صحیح است) بمن بفرمائید صاحب سهمی که جناب آقای الموتی نخواستند اسم ببرند صاحب سهمی که آنجا نشسته پول می‌گذارد و بیش از پول خودش و ام می‌گیرد دو بابت پولی که سهم گذاشته است ۲۰ درصد جایزه می‌گیرد دولتی دولت ۶۰ میلیون بدون بهره به آنجا میدهد اینها چطور تعادل پیدا میکند؟ تعادل بکند ولی بشرطی که بان مصرف‌کننده هم يك اثری برسد حالا که نمایشگاه زیاد شده است يك نمایشگاه در تهران بگذارید از اتومبیل‌ها و قیمت‌هایش راهم بگذارید من کسی بودم که خیلی در این مطلب تعصب داشتم اول وهله اتومبیل ایرانی را خریدم تا آخر عمر هم اتومبیل ایرانی را مثل هر ایرانی دیگر سوار خواهم شد ولی دلم میخواهد این اتومبیل با قیمت صحیح ساخته شود صاحبش هم صحیح استفاده کند دولت هم صحیح مالیات بگیرد ولی مصرف‌کننده هم قیمت صحیح بپردازد (دکتر الموتی - همه موافقت) شکر خدا من سباسبگزارم که همه موافقت و اربد بحث می‌شویم حالا آن چیزی که من میخواستم بفرمائید اینجا صحبت کنیم آن چیزی است که من بوزارت جنگ مملکت که موجودیت ما استقلال ما هستی ما بستگی باین سازمان دارد معهدا کارها و خرج‌ها و بودجه این سازمان هم رقم دارد عدد دارد برای اینکه همانطوریکه ما نمیخواهیم منکوب‌توب و تانک دشمن بشویم ما نمیخواهیم منکوب دین و قرض و خود فروشی نسبت به خارجیان بشویم لذا تضمین وام بانک خصوصی از طرف دولت هم احتیاج به رقم و

عدد دارد کیوان نماینده جنوب و قنبره بر می‌گردد به جنوب می‌گوید این عدد را برای توسعه صنایع تصویب کردیم و این عدد در حد این درآمد است (کاظم مسعودی - جناب رامبد مواردش را بفرمائید ما ممنون می‌شویم) بنابراین همانطور که آقای فرهادپور تذکر دادند تصویب لوایح با اکثریت محترم است اگر شما چیز خوبی را تصویب کردید افتخارش باشما است ولی اگر خدای نکرده چیز بدی را تصویب کردید (دکتر الموتی - ما چیز بدی را تصویب نمی‌کنیم) ما سرافکنندگی آنرا نخواهیم داشت ولی چه مانعی دارد که تشریف بیاورید پشت تریبون بفرمائید در گذشته چون شروع کار بود دولت ۶۰ میلیون تومان بی بهره به يك بانک خصوصی که اشخاص آن هم این اشخاص بودند و ام داد اگر کار خوب کرده است سر بلند تر میشود و اگر خدای نکرده يك سنگریزه‌هائی در کفش‌شان هست و حسابیهائی در کارشان است معلوم میشود ما بگوئید بخار جیها چه اندازه سرمایه داشتند آقای دکتر یگانه روزیکه این لایحه در اینجا مطرح بود اسمش بود حمایت از صنایع و معادن با کمک و جلب سرمایه خارجی چند خارجی سرمایه آورد و با آن سرمایه تا چند مدت هم سهام ایرانی و ۶۰ میلیون پول بی بهره دولت را در اختیار گرفت و در مدت تصدی و اعمال قدرت در صنایع ایران چه اعمال نفوذ و سیاستهایی کرد شما و من که دخالت نداشتیم اگر کار خوب شده بیاید باز بگوئید اگر کار بدی شده است چرا من و شما سرپوش رویش بگذاریم میل داریم پرونده‌هایی را در اینجا پیش آوریم تا معلوم شود آن روزی که خارج جیها اینجا تصدی داشتند از ۶۰ میلیون پول بی بهره شما چه اعمال قدرتهائی بفتح صنایع خودشان کردند و چه ضایعی را در مملکت فلج کردند (کاظم مسعودی - به ایتالیا کمک کردند) بانک کشاورزی وقتی که يك کشاورز آزاد شده وام میدهد شرایطی برایش قائل میشود که تو باید این پول را بگیری و بمصرف این برنامه که این مقدار خرجش هست برسانی و در این ایام بازرسان بانک می‌آیند بازرسی میکنند اگر تعهد را انجام دادی قبول اگر انجام ندادی پول را با فرغ بیشتری از تو می‌گیرند حالا دولت ایران دارد ضمانت يك بانک خصوصی را میکند شما چه برنامه‌ای ارائه میدید؟ در حالی که آقای رئیس بانک کشاورزی شما می‌گوید آقای رامبد

کشاورزان طالبش که میدانیم همه محصولشان سوخت شده و میدانیم که آه در بساط ندارند معاهدات و نیکه شمتا تصویب کردید بما اجازه نمیدهد حتی از بهره بانک گذشت کنیم (دکتر اسفندیاری - حتی از قسمتی از بهره هم گذشت نمی کنند) حتی نمی توانیم مهلت بدهیم حالاً دولت برای این لایحه که بیش از کمک بوزارت جنگ است چه برنامه ای بن ارائه میدهد و فردا من جواب آن زارع را چگونگی خواهد داد که اگر شرایط هست بهره هست کنترل هست بازرس هست اجراء هست و زندان هست سقوط از زندگی هست تنها برای آن زارع و موکل من است جناب آقای دکتر یگانه به بنده بفرمائید بعد از آنکه ملت ایران از طریق دولت شما هر قدر اشخاص یعنی صاحبان سهام این بانک رفتند از رسمی و غیر رسمی وام گرفتند و متعهد شدیم برای این ملت چه گشایشی هست علاوه بر زندگی پر تجملی که بعنوان صاحبان سرمایه برای خودشان در ایران و خارج و شمال و جنوب و مرکز میسازند مصرف کننده از این اقدام دولت چه بهره ای خواهد برد چه کنترلی برای قیمتهاست ۲۰ درصد جایزه صاحبان سهام در واقع از محل ۶۰ میلیون وام بی بهره از طرف دولت ۲۰ درصد جایزه بصاحبان سهامی که بیش از سهم خودشان از آن محل ۶۰ میلیون وام گرفتند و سرمایه راه انداختند باز هم در قسمت پیشرفت صنعت خیلی نارضی هستیم (احسن).

مراجع بگذشته صحبت کردیم حق هست مدارک و اسناد دست شما است ولی آنچه که ما از اطراف و زبانها میشنویم و باز گو میکنیم رئیس فعلی این بانک در حدی که توانسته سر و صورتی باین بانک داده ولی همانطوریکه آقایان دیگر گفتند نه عمر دولتها، نه زندگی افراد بشر نه بقای پستها هیچکدامش را تا فردا کسی تضمین نکرده در بودن همین رئیس آقای دکتر یگانه حالا که میخواهید همه چیز را بدانید راجع بر روابط کارکنان دیگر بانک غیر از رئیس با مؤسسات داخلی و خارجی حرفهائی زده میشد (دکتر دادفر چه حرفهائی زده میشود) باید مطالعاتی بشود بله باید مطالعاتی بشود پس در یک چنین سازمانی هر کسی بدون حساب بیاید بگوید هر چه چنین بانکی وام گرفت دولت

تضمین بکنند من که فکر میکنم به ندای وجدان خودش جواب نداده است (احسن).
نایب رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.
دکتر دادفر - جناب آقای رامبد همکار عزیز ما باز در اینجا مطالبی عنوان فرمودند که قسمت اعظم این مطالب مربوط میشد به سیاست عمرانی و برنامه ای ممالک از جمله تثبیت قیمتها اگر چنانچه قیمت اتومبیل مصنوع داخلی گران هست که من نمیدانم یا از زبان هست که نمیدانم هست یا نه چه ربطی با این صندوق و این بانک دارد (همه اقلیت) بنده فرمایشات آقای رامبد را گوش کردم استدعا دارم آقایان توجه بفرمائید در اینجا توضیح دادند که در ظرف ده سال صندوق بانک توسعه صنعتی و معدن ایران بطور متوسط ۱۲ درصد به صاحبان سهام خصوصی بزمع جناب عالی بهره داده و یکسال هم ۲۰ درصد جایزه داده (دکتر الموتی - با ۲۰ درصد بطور متوسط میشود ۱۰ درصد) عرض کردم یکسال ۲۰ درصد جایزه داده که متوسط اینها شده ۱۱ درصد وقتی الان نرخ رسمی بهره وبدون مالیات اوراق قرضه ای که دولت منتشر میکند ۹ درصد است وقتی نرخ رسمی تجارتنی بانکها ۱۲ درصد است همین بانک های خصوصی و این سرمایه گذار خصوصی اگر کمتر از ۱۱ درصد بهره بگیرد در بانک توسعه صنعتی سرمایه گذار نمیکند حالاً این وضع پیش می آید که ما از سرمایه، سرمایه گذار خصوصی در بانک توسعه صنعتی استفاده نکنیم یا نکنیم این بحثی است که اقتصاد دانها باید بکنند که آیا ممالک بانکهایمان تمام تشکیلاتمان مثل بانکهای دولتی خواهد بود که وقتی یک کسی رفت آنها در محیط ایران یک پروژه ای برد وقتی دارای تشکیلات و تجهیزات کافی نیست وامی بگیرد و بعد نتواند پس بدهد و نتیجتاً اغلب خانه ها و کارخانه ها در وثیقه بانکهای خصوصی بماند دولتی باشد توضیح دادند که مطالبه ها سوخت نشده است این دلیل دقت این بانک است دلیل تشکیلات این بانک است دلیل سرمایه و سنجش سرمایه گذاری این بانک است عرض کردم این بحث پیش می آید که ما اساساً نباید یک چنین صندوقی را اجازه بدهیم که بخش خصوصی سرمایه گذاری بکند یا همه مال دولت باشد مگر دولت خودش بانک دولتی کم دارد بانک مرکزی داریم بانک ملی بانک کشاورزی داریم

بانک رهنی داریم هر کدام در رشته خودش فعالیت میکند اگر ما میخواهیم سرمایه گذار خصوصی سرمایه گذاری کند حداقل ۱۱ درصد را باید بهش بدهد دیوانه که نیست در غیر این صورت اگر نمیخواهید سرمایه گذاری کند حرف دیگری است میرسیم بقیمت، هافر مودید رشد کشاورزی ما در دوره برنامه کافی نبوده، بله کافی نبوده هیچ کس ادعا نکرده است که رشد کشاورزی مثل رشد صنعتی ما بوده اما باین امر بزرگ اقتصادی توجه بفرمائید که رشد کشاورزی یک مملکتی مادام که رشد نسبی صنعتی بوجود نیاید قابل تحقق نیست شما مادامی که در یک مملکت نمی توانید تراکتور بسازید سطح کشاورزی را هم نمیتوانید بالا ببرید پس رشد صنعتی در یک کشور رو به توسعه تحقق دارد به توسعه تمدن در مورد کشاورزی برای تحقق رشد کشاورزی این تحقق انجام گرفته خوشبختانه صنایع بدوی و مادر که رشد کشاورزی با آن مربوط است تحقق و انجام گرفته که در برنامه پنجم همانطور که شاهنشاه در مصاحبه شان فرمودند بر شد سریع کشاورزی خواهیم رسید، ماقبل از اینکه یک سدی را بسازیم آب را از کجا بیآوریم تا بتوانیم کشاورزی کنیم مادام که ماتلمه نداریم که آب را در آورده و زمین را آباد کنیم چطور میتوانیم کشاورزی را تقویت کنیم حالاً این بانک چکار میکند؟ بانک آمده است در ظرف این ده سال ۴۰۰ طرح صنعتی این مملکت را تصویب کرده و وام داده در نتیجه کار آنها راه افتاده، شما هیچ میدانید این بانک حتی حساب جاری ندارد این بانک غیر از تقویت صنایع در ضابطه اساسنامه خودش کار تجارتنی نمیکند و کاملاً تحت نظارت دولت است برای اینکه وظیفه اش مشخص است و این بانک در ظرف ده سال ۱۱ درصد سود برده بنده بانکهای خصوصی را بشما نشان میدهم که در ظرف این ۱۱ سال ۸۰ درصد سود برده و کسی هم سزاغشان نرفته اند (رامبد - از برکت بازرسی دولت شماس) مالیاتش را هم پرداخته (فرهادپور - عدالت اجتماعی چنین سودی را قبول نمی کند) جناب عالی هم میتوانید سود ببرید مالیاتش را هم بدهید کسی حرفی ندارد در هر صورت بحث ما درباره صندوق بانک توسعه صنعتی است (پزشکپور - این رقم حداکثر مربوط به سود کدام بانک است؟) بنده خدمتان عرض کردم دولتی نیست بانک خصوصی است (پزشکپور - من واقعاً اسمش را می خواستم بدانم) جناب پزشکپور جناب عالی میدانید و خدمتان هم عرض میکنم که سئوال و کیل از و کیل مسموع نیست و اجباری هم ندارم که جواب سئوال شما را بدهم بهر صورت صندوق بانک توسعه صنعتی که امروز صحبتش است در ظرف این ۱۱ سال حقیقتاً توانسته است صنایع سالم ما و به طرهای صحیح صنعتی کشور کمک کند ولی مطلبی عنوان شد که آیا دولت تضمین میکند در مقابل این تضمین شاید آنها بروند و ام بیشتر ی بگیرند اولاً در ابتدای ماده نوشته است دولت میتواند ولی ملزم نیست اگر دید از درصد معقولی پیروی نمیکند و ام نمیگردد ثانیاً علاقه دارد که این مطلب محدود شود این یک پیشنهادی است گفته اند در برنامه چهارم ممکن است معذک اگر خیلی به رقم علاقه داشته باشید ممکن است در کمیسیون رقم را مشخص کرد هیچ مهم نیست ولی آنچه اینجا مطرح شد فرمودند که مصرف کننده باید راضی باشد و مخصوصاً به قیمت اتومبیل اشاره کردند من بدون اینکه وارد باشم قیمت اتومبیل گران است یا ارزان عرض می کنم این یک ضابطه کلی است اتومبیلی که در ایران ساخته میشود بر اساس تولید منحصر بازار ایران نمیتواند بایک کارخانه اتومبیل سازی که در هر دقیقه سه دستگاه اتومبیل بیرون میدهد و بازارهای دنیا را هم در دست دارد رقابت بکند این قیمت ها نمیتواند مثل هم باشند معذک بنده با فرمایش جناب عالی از آن حیث که دولت دقت کند و بدخل و خرج این مؤسسات برسد و به بیند اگر قیمت بالا است این را تعدیل بکند موافقم، برسند و بگویند این گران بود ما ارزان کردیم ولی واقعاً فعلاً نمیشود گفت گران است اصل این است که یک روزی اتومبیل باید صد درصد ساخت ایران باشد و اگر تا امروز ۵۰ درصد ساخت ایران بوده با ایجاد صنایع مادر (ذوب آهن) در مملکت با وجود آمدن ذوب آهن صد درصدش را خواهیم ساخت اصل این است که این دلارها و لیره ها در خزانه کشور خودمان بماند اگر احیاناً فرمایش جناب عالی که من درش تردید نمیکند قطعاً در اثر مطالعه بوده که مصرف گران و قطعاً هم گران است البته باید تعدیل کرد و اگر گران است یک ایرانی ریا را داده است یک ایرانی دیگر غیر از این است که ما دروازه را باز کنیم بگوئیم این از خارج بیاید و ارز ایرانی برود به جیب خارجی و خزانه این مملکت تهی بشود ما الان در آن مقام نیستیم که صنایع را گرفته مملکت را از پای بندازیم بهمین دلیل هم

ملاحظه میفرمائید که امروز در مملکت ما صنایع باگرفته و مردم دارند میخزند و تازه آن اتومبیلی که در لندن درست میکنند باید قیمتش تعادل داشته باشد. بنده خیلی تعجب کردم اگر چنانچه احیاناً بدستگاه مدیریت و کیفیت اجرائی این بانک ابرادی دارید بفرمائید تا حدی که دولت نظارت دارد رسماً بنویسید بروند تحقیق کنند اما اگر ابرادی نیست نباید پشت این تریبون بان کسانیکه صادقانه در این مملکت کار کرده اند ابراد گرفت هیچ ابرادی باین بانک وارد نیست حساب و کتابش روشن است يك وامی را گرفته و به ۴۰۰ طرح وام داده بیست میلیون، ده میلیون داده نرخش معلوم و قرارداد آن هم معلوم، باین ترتیب مایاید مطالبی را که در پشت این تریبون میگوئیم طوری نباشد که مؤسسات اعتباری مملکتمان را بخوایم متزلزلشان بکنیم بهر صورت لایحه ای که آمده بحث این است که چون بموجب اساسنامه بانک توسعه و ترمیم این بانک در دنیا بمؤسسات دولتی وام میدهد و بمؤسسات خصوصی نمیدهد چون کشور ما احتیاج به استفاده از این اعتبارات داشت در آن بانک بصورت خصوصی تأسیس شده که اداره کنندگان اینها صلاحیت داشته باشند و تحت کنترل بخش خصوصی باشند تنای نوسانات سیاسی دولت نباشند این بانک تشکیل شده توانسته اعتبارات را تحصیل کند حالا بیاید بگوئید من آنچنان اعتباراتی بدست آورده ام که میتوانم از منابع دیگر وام بگیرم شما که برای بخش خصوصی که در برنامه چهارم مقرر داشته بودید که تا این اندازه میتواند وام بگیرد بنده عرض کردم که در کمیسیون پیشنهاد بفرمائید هر حدودی که شما قائلید با توجه با امکانات بانک با توجه به سیاست عمرانی دولت در نظر بگیریم بنظر من حدود در این لایحه مشخص است اگر بنظر شما نقصی هست بهر صورت پیشنهاد بفرمائید اصلاح شود ولی بنظر من یکی از بهترین لواجیحی است که تقدیم شده تقویت بانک توسعه صنعتی همانطوری که برای امور صنعتی و معدنی بوجود آمده برای امور کشاورزی هم بوجود آمده و تحت این شرایط وام میدهد و اساس صنعت و اقتصاد ما را در گون کرده و ما افتخار بهر شد ۱۱٪ آن میکنیم و باید تصریح شود که این اعتبارات بدلیل صحیح و توفیق طرح های مصوب ثابت میکند که مؤسسه سالمی است و بنده قصد تصدیق نداشتم ولی بیانات

جناب آقای رامبد همیشه شیرین و توأم با کلیاتی است آنچنان که تحت تأثیر قرار گرفتیم که جوابی لازم عرض کنم و اگر ایشان احیاناً بیکی از مؤسسات مملکتی ابرادی دارند باین بانک ارتباطی ندارد (صحیح است).

نایب رئیس -

آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند

توضیحات نمایندگان محترم اکثریت در مورد این لایحه سبب شده که لحظه به لحظه بر ابهامات افزوده بشود و آن حقایقی که در ضمن این توضیحات روشن نشد بیشتر سبب شده که ما در مخالفت خودمان محکمتر و مستدلتر بشویم. بانک توسعه صنعتی و معدنی يك بانک خصوصی است. مشابه این بانک برای توسعه صنایع بانک اعتبارات صنعتی است که با اعتبارات عمرانی وابسته بسازمان برنامه وجود آمده است اگر مقداری از این دفاعیات برای کمک باین اعتبارات صنعتی وابسته بسازمان برنامه بود کاملاً موجه و بجای بود ولی اینجا دفاع از يك مؤسسه خصوصی است که در آغاز کار این مؤسسه خصوصی طبق استدلال اکثریت آن دوره برای اینکه در تأمین هدفهای خود بهتر موفق شود از مقدار قابل توجهی وام بدون بهره ی دولت استفاده کرد و مدتی متجاوز از ده سال است که از وام بدون بهره و امتیازات دولت استفاده میکند. قاعدتاً بانکی که برخوردار از کمکهای اعتباری دولت از جهت کمک به توسعه صنعت در کشور اقدام میکند میبایست در مجموعه سیاست صنعتی کشور تأثیر بسزا گذاشته باشد و این نکته ای را که جناب آقای دکتر دادفر اظهار داشتند نمیدانم چگونه ارتباطی ندارد؟ قیمت کالاهای صنعتی در این مملکت و سیاستی که این بانک معمول میدارد به اعتقاد من با هم ارتباط بسیار روشن دارد اگر این بانک سیاست صحیحی را اعمال میکرد و به اندازه سهم خود در این سیاست مؤثر واقع میشد که صنعت کشور پیش برود ولی يك پیشرفت مصنوعی نیست خطرناکترین سیاستها در توسعه صنعتی برای هر کشوری این است که صنعت پیشرفت بکند ولی پیشرفت مصنوعی باشد یعنی اگر دولت حمایت های خودش را بر دارد قیمت ها

را نظارت بکند که در میزان صحیح و عادلانه باشد آن صنعت قابل دوام و گردش نباشد اینکه در اینجا مثال زده شد راجع به اتوموبیلها صحیح بود همین اتوموبیلها را که مصرف کننده داخلی بیبائی که همه میدانیم میخرد اگر بخواهد نظیرش را در خارج بخرد شما میدانید که چند تفاوت دارد و تازه در این تفاوت مالیاتهای کشورهای تولید کننده منظور شده یعنی اگر قرار باشد ما اتوموبیلهای ساخت داخلی یا سایر کالاهای ساخت داخلی را در يك بازار جهانی عرضه بکنیم قادر بمقاومت و مقابله نیستیم چرا؟ اگر قرار باشد که ما صنعت داشته باشیم ولی این صنعت ما واقعی نباشد، که دولت با سیاست های حمایتی مصرف کننده را تحت فشار قرار بدهد و کالاهارا بچندین برابر قیمت به مصرف کننده تحمیل کند در چنین صورتی ما دارای يك صنعت پیشرفته ای نیستیم بلکه این يك پیشرفت مصنوعی است و این بانک که در اعمال سیاست صنعتی کشور سهیم و دخیل بوده است در طی این مدت میبایست بطرحهائی کمک میکرد که آن طرحها در استاندارد های جهانی تهیه بشود و در بازارهای آزاد و در برابر قیمت های جهانی قابلیت ایستادگی و مقاومت داشته باشد و در این جهت البته برنامه کلی دولت هنوز در جهت تکمیل صنعتی کردن به آن مرحله ای نرسیده که مصرف کننده بتواند از نرخ عادلانه ای در خرید کالاهای صنعتی استفاده بکند و این بانک هم که یکی از عوامل تنظیم سیاست صنعتی بوده است در این قسمت توفیقی نداشته است بنابراین از این جهت این بانکی است که در اجرای سیاستی که میبایست اجرا میکرد ناموفق است (مهندس معتمدی - در مجموعه سیاست صنعتی کشور که موفق بوده) بهمین دلیل که عرض کردم در مجموع يك بانک ناموفق است (دکتر دادفر - بهیچوجه اینطور نبوده چرا می فرمائید ناموفق هستیم؟) عرض کردم در مجموع ناموفق بوده است یکی از این جهت از جهت دیگر فرمودید در یکسال سال ۴۴ باعلتی که توضیح نفرمودید و اگر من نمیدانم تقصیری ندارم شما فرمودید در سال ۴۴، ۲۰ درصد جایزه به صاحبان سهام داده شده است بانکی که بمنظور توسعه صنعتی از وام بدون بهره استفاده می کند به چه مجوزی ۲۰ درصد

به صاحبان سهام خود پاداش داده و بطور متوسط بطوریکه جناب دکتر دادفر فرمودند ۱۱ درصد در طی این سالها یعنی از بیشترین بهره رسمی که ۸ درصد بهره قرض دولتی است که تجاوزه می کند به چه مناسبت بانکی که مؤسسه توسعه صنعتی بوده است چنین رقمهای خاصی را به سهامداران خود اختصاص داده است مضافاً بر اینکه به این نکته نه اینجا اشاره ای شد و نه توضیحی داده شد که سهامداران این بانک به چه میزان خودشان از وامهای بانک استفاده میکنند و این نکته بسیار جالبی است که اگر معلوم شود که سهامداران این بانکها به چه میزان از وامهای بانک استفاده میکنند یعنی وام بدون بهره دولت به چه نسبت به جیب این سهامداران رفته است که در واقع آنها را باید به ۱۱ درصد سود و به ۲۰ درصد جایزه افزود (دکتر الموتی - طرح اقتصادی است وامی داده است) بله هر وامی يك طرحی دارد يك گیرنده دارد ولی به طرح کسی وام نمیدهد به گیرنده وام میدهند. آیا شائبه این بود که ممکن است یکی وام بدهد و وام بدون طرح باشد هیچ وامی بدون طرح نیست هر وامی يك موضوع دارد و يك گیرنده ای در اینجا مورد بحث گیرنده وام است بهر حال این بانک در جهت سیاست صنعتی لاقلاً در بخش تنظیم قیمت يك بانک غیر موفق بوده (دکتر دادفر - آنچه معلوم نیست ادعا است) حالا میپردازیم به قدمت طرح که ایشان اشاره فرمودند يك بانکی وام میدهد به يك طرح صنعتی جزء این طرح آیا قیمت نیست؟ جزء این طرح قیمتی که این کالا باید بمصرف کننده داده بشود نیست؟ اینجا بانک این قیمت را عادلانه شناخته است وام داده و یا اینکه می دانسته غیر عادلانه است (دکتر دادفر - دلیل غیر عادلانه بودن قیمت چیست؟) باز وام داده بنابراین بوامهائی که میدانسته کالای آن بطور غیر عادلانه بدست مردم میرسد به يك چنین طرح هائی این بانک وام داده (دکتر دادفر - ادعا است) اینها راجع باعلی تشریف میآورد میفرمائید ولی یادم هست در یکی از بحثهای بودجه جنابعالی در جیب خودتان يك قوطی دارو گذاشتید روی همین تریبون و فرمودید که این داروئی

را که مادر اینجا میسازیم بجز آن بزرگان تری میخریم از آن که کشور های همسایه میسازند بنابر این خود جنابعالی یک سند در اینجا ارائه فرمودید در هر حال بانکی ناموفق در مورد سیاست و هدف خود بانکی اجحاف گردد اختصاص سود به صاحبان سهام خصوصی چنین بانکی از محسوس نصیب میخورد که دولت بیاید وامهای موهوم و نامعلوم آردا برای آینده نصیب کند این چنین سیاستی مورد قبول مانیست سیاستی مورد قبول ما است که مؤسسات خصوصی وجود داشته باشند ولی در چهار چوبی معقول روی پای خودش بایستد سیاستی که اعتبارات دولت و امکانات ملی اختصاصی داده بشود نه به یک گروه خاصی بعنوان سرمایه گذار خصوصی مورد قبول مانیست و ما با یک چنین لایحه ای که وامهای موهوم و نامعلوم خصوصی را تصمین کند موافق نیستیم.

دکتر الموتی - تز و روش شما مورد قبول مانیست و مال خودتان است.

نایب رئیس - آقای خواجه نوری بفرمائید.

خواجه نوری - در بحث های اقتصادی همیشه باید سعی کرد که با عقل و منطق و رقم سرو کار داشت و نه با احساسات و شعار دادن و من فکر میکنم که شأن این تریبون مقدس همین است که حقایق را آشکار بگوئیم مسائل را باموشکافی طرح کنیم و مشکلات مملکت را بیان کنیم و بفکر راه چاره باشیم نه اینکه فقط یک مطالبی را بصورت یک مشکل بزرگ پیش یا بیاندازیم بدون پیدا کردن راه حل و حس یأس و ناامیدی در مردم ایجاد کنیم اگر ما فریاد بکشیم که صنایع ایران موجب ترقی قیمت ها شده است و موجب اجحاف بمصرف کننده است و موجب تورم قیمت هاست ولی حقایق مطلب را نه بینیم یک کار مضری بحال مملکت کرده ایم و آن اینست که ایجاد صنعت و توسعه صنعت را محکوم کرده ایم و آن چیزی است که سیاست استعمار میخورد که کشورهای در حال رشد بفر آن نباشند که صنایع خودشان را توسعه بدهند (احسن) پس اصل مطلب را باید بیان کنیم بارها در برنامه های مملکتی بخصوص شاهنشاه آریامهر فرموده اند تذکر داده اند که ما باید یک برنامه اساسی و کلی داشته باشیم که جمعیت زحمت کش و فعال این مملکت که ۷۵٪ زارع هستند و

۲۵٪ شهر نشین که در امور تجاری و صناعت فعالیت میکنند این تناسب را معکوس کنیم یعنی ۷۵٪ صنعتگر و تاجر و فعال در امور اقتصادی و تجاری باشند و ۲۵٪ در امور کشاورزی فعالیت کنند اگر ما بخواهیم چنین برنامه صحیحی را بموقع اجرا بگذاریم به غیر از راه توسعه صنایع آقای رامبد طریق دیگری هست؟ آیا شما فقط فکر میکنید باید بزارعین بگوئیم از تراکتور و گلو آهن صرف نظر کنند و بیاید تهران قدم بزنند ولی نباید اول مراکز صنعتی بوجود بیآوریم شهرهای صنعتی تأسیس کنیم کارخانه های بوجود بیآوریم در این کارخانه ها زارع را و بچه زارع را بیآوریم تربیت کنیم و تعلیم بدهیم کار آموزی کند بیاد بگیرد صنعتگر شود تا بتوانیم با استفاده از نیروی تعلیم دیده و فعال آنها صنعت جدید را توسعه دهیم یعنی تناسب سالم ۷۵٪ - ۲۵٪ را بوجود آوریم اینکارها هم برای مملکت هم برای دولت و هم برای صنایع و هم برای مصرف کننده خرج دارد بارها گفته ام و باز تکرار میکنم کار آسانی نیست که شما از یک بچه ده نشین یک متصدی ماشین تراش تربیت کنید یک کارگری بشود که بتواند پشت ماشین تراش بایستد و سرسیلندر تراشد و با دستگاه دقیق مراقب باشد سرسیلندری که می تراشد مطابق الگویی باشد که باو داده اند و یک دم و یک صدم میلی متر اختلاف نداشته باشد تربیت کردن یک کارگر متخصص برای آن کسی که صنعت را در ایران بوجود می آورد زحمت دارد خرج دارد کارگر باید بخارج بفرستند تربیت کند سر کارگر باید تربیت کند در خود کارخانه باید مرکز تعلیمات بوجود بیورد مقدار زیادی اسباب کار را ازین ببرد و سرسیلندری را که می تراشد جزء ضایعات دور نیندازد اینها تمام این مخارج بر میگردد روی خرج کلی آن صنعتی که در این مملکت بوجود آمده و تولیدی که میشود این پول از کجا باید بیاید از آسمان باید بیاید؟ این پولی که باید خرج تعلیم و تربیت و تمرین و آماده کردن کارگران فنی شان باید بکنند این پول را چه کسی باید بدهد؟ آن جیزان خسارتی که شما باید بکنید برای اینکه اگر ماشینهای را کارگر ناوارد بکار بیاندازد و خراب کند و دوباره باید تعمیر کنند خرج تعمیر این ماشینهای توی که در نتیجه تعلیمات کارگر خراب شده اند خرج اینها را چه کسی باید بدهد؟ آن متخصصی که ما

ناچاریم از خارج بیآوریم حتی ایرانی اش را هم باید دو برابر ممالک دیگر حقوق بپردازیم این خلاصه مشکلاتی است که صاحبان صنایع با آن مواجه هستند یک نفر متخصص حسابداری صنعتی ایرانی را که در این رشته تحصیل کرده برای اینکه علاقتمندش کنند که از آمریکا برای خدمت بایران دعوت نمایند ناچار شده اند دو برابر حقوق باو بدهند و راهش هم همین است چون آن متخصص می آید سالی صدمتخصص در ایران تربیت میکند و بعد از مدتی از این مشکلات رهائی مییابیم این قسمت تعلیم و تربیت کادر از سطح کارگر تا سطح مدیریت برای صنعت جوان ما نهایت اهمیت را دارد و این خرج دارد و این خرج را باید پرداخت کنیم (یک نفر از نمایندگان - مصرف کننده باید پرداخت) در تمام سطوح باید پرداخت کند این یک فداکاری است که از ابتدا دولت تشخیص داده و سرمایه ای بدون ربح در یک بانکی که مأمور این کار بوده گذاشته و از این فداکاری شروع شده و تا به آن قسمتی که مصرف کننده هم برای یک مدت معینی باید فداکاری نماید بارها اعلیحضرت همایونی فرموده اند حمایت از صنایع باید معقول باشد تا برای هر صنعتی برای مدت محدود و معقولی مورد حمایت قرار گیرد ولی در این مدت محدود و معقول باید سعی نمایم کالایش را مشابه با کالای خارجی کند و هم قیمت را قابل رقابت کند کما اینکه در صنایعی که در ایران سابقه بیشتری دارند این امر حاصل شده است امروزه دیگر در صنعت پارچه بافی بخصوص در پنبه و پشم ما می بینیم که اجناسمان به همان مرغوبیت است و از لحاظ قیمت میتواند رقابت کند (پزشکپور - آقای خواجه نوری همین چند روزه قیمت کالاهای مصرفی را افزایش دادند) رشته کلام را پاره نفرمائید بنده از لحاظ تخصص و آن اطلاعاتی که دارم بعرض شما برسانم و این تنها برای شما نیست برای افکار عمومی است برای اینکه طوری نباشد که خدای نخواست بگویند در مجلس شورای ملی اشخاصی هستند که باصنعتی کردن مملکت مخالف هستند.

دکتر بهبودی - ما با فنودالهای صنعتی مخالفیم و

اجازه نمیدهم که چنین فنودالهایی ایجاد شود.

نایب رئیس - خواهش میکنم نظم جلسه را رعایت

بفرمائید.

خواجه نوری - رشته سخن قطع شد ولیکن بنده باید عرض کنم در باره این صنایع که نسبتاً سابقه بیشتری دارند اکنون حمایت دولت کمتر شده است و آنها در وضعی هستند که هر روز سعی دارند بازار بانی کنند و در بازارهای خارجی میروند و با اجناس خارجی در سطح بین المللی رقابت میکنند امروزه کفش ایرانی با همان مرغوبیت کفش چکسلواکی که خودش بزرگترین صادر کننده کفش در دنیا بود رقابت میکند و این اسباب افتخار ماست یک روزی ما این تحملات را کردیم و حمایت از چنین صنایعی کردیم و حالا این صنایع مشغول اداء دین خودشان به مملکت و مصرف کننده هستند. مصرف کننده کیست؟ مصرف کننده کسی است که باید برایش کار فراهم کرد. آقای رامبد ما نباید فقط روی منابع نفت تکیه کنیم و بگوئیم چون ارز داریم باید جنس وارد کنیم و نباید در فکر توسعه صنایع باشیم و مردم را به تنبلی عادت دهیم البته من نمی گویم اینها را آقای رامبد گفتند ولی این نتایجی است که دیگران میگیرند اشخاصی هستند متأسفانه در این مملکت که سعی میکنند صنعتی کردن این مملکت را تخطئه کنند.

پزشکپور - کسانی که چوب لای چرخ صنعتی کردن

این مملکت میگذارند همان فنودالهای صنعتی هستند.

خواجه نوری - برای اینکه بیک یک فرمایشاتمان

جواب داده شود عرض میکنم مصرف کننده که سنگش را بسینه میزند کسی است که در این مملکت زندگی میکند ایرانی است و باید در این مملکت کار کند و در این مملکت باید کار در اختیارش بگذاریم و اگر صد تومان بدست می آورد اگر دودرصد چهاردرصد اضافه بر معیار بین المللی خرج کند بهتر است تا اینکه در نتیجه بیکاری اصلاً درآمدی نداشته باشد و احياناً جنس ارزان تر با سیاست امپریالیستی بصورت دامپینگ در این مملکت وارد بشود و مردم عرضه شود ما فریب سیاست های دامپینگ امپریالیستی را نباید بخوریم یک وقتی بود برای همین صنعت ریسندگی و بافندگی اشکال تراشی میکردند و میگفتند زاین پارچه می آورد هم وزن پنبه ایرانی و از آن تر از قیمت پنبه خام در ایران میفرستد آیا زاین دلش بحال ما سوخته بود؟ نه خیر او منظورش این بود که ما

از ایجاد صنعت ریسندگی و بافندگی صرف نظر کنیم و پنبه را خام صادر کنیم و اوپارچه تولید کند و بهر قیمتی که فلیش خواست بما بفروشد عین این سیاست در مورد تمام کادرها ممکن است اجرا شود هر صنعتی که در این مملکت بوجود بیاید ممکن است يك سياست دامپنيگ يك سياست رقابت نامشروع بوجود بیاید و بخواهد آن صنعت را در نطفه خفه کند این وظیفه دولت است که بیدار باشد و از آن صنعت در ابتدای کار حمایت کند اما راجع به قیمتها همانطور که شاهنشاه در فرمایشات اخیرشان فرمودند از لحاظ حمایت صنایع و کنترل قیمتها باید با دقت توجه داشت صنعتی که باندازه کافی از آن حمایت شده از حمایت آن دست برداشت و بان صنعت گفت اگر میخواهی بمانی باید بروی در خارج بازاریابی کنی و مقدار تولید را بالا ببری و از بالا بردن میزان تولید نفع حاصل کنی نه اینکه بفکر تحمیل به مصرف کننده باشی و این سیاستی است که من اطلاع دارم اکنون در مورد صنایعی که قوامی پیدا کرده اند اجرا میشود ولی يك صنایعی است که امروز یا دیروز یا دو سال قبل تأسیس شده این صنایع همانطور که صنایع نوع اول مدتی تحت حمایت بود باید ناچاراً از آنها باید حمایت شود ولی راجع به قیمتها و کنترل آنها باید حتماً يك عدالت اجتماعی در مملکت حکم فرما باشد و مطمئن باشید تا وقتی سایه شاهنشاه بر این مملکت است این سیاست با دقت و عقل و منطق بموقع اجرا گذارده خواهد شد و هر کس که مجری امور باشد مخصوصاً وزیر اقتصاد این مملکت ناچار است که سیاست شاهنشاه را در این جهت اجرا کند و اجرا هم میکند اما راجع بان ۲۰٪ که در سال ۴۴ داده شده و آقایان ایراد میگیرند برای این است که همانطور که آقای الموتی رقم دادند در سنوات قبل سود سهام در حدود چهار درصد شش درصد و حداکثر هفت و نیم درصد بوده و در این مدت شش سال سود سهام از حداکثر ۷/۵ درصد و ۴٪ تجاوز نکرده (کورس - آترام - سهم داده اند پول نداده اند) در آن موقع چون صاحبان سهام بی اندازه ناراضی بودند و امکان داشت سهام این بانک بطور غنجی در بازار شکست بخورد و از طرفی بانک در آن سال مقداری منافع برده بود برای تشویق صاحبان سهام این بیست درصد را آنهم بعنوان از دیداد سرمایه سهم جدید به صاحبان سهام

داده است و این عین حقیقت و مطلبی است که باید بعرض همکاران محترم برسد تا سوء تفاهمی از این باب در افکار عمومی ایجاد نشود (احسن) اما استوار شد که سهامداران بچه میزان از این وامها استفاده کرده اند؟ طرز دادن وام و سهیم شدن بانک توسعه صنعتی در طرح هایك سياق و ترتیب صحیحی دارد یعنی اول طرح را مطالعه میکنند که آیا در ایران قابل اجرا هست یا نه ثانیاً از لحاظ اقتصادی برای مملکت مفید است یا نه پس از آن مقداری از سهام آن صنعت را بانک توسعه صنعتی میخرد بدینست اینکه این سهام را پس از ایجاد صنعت در بازار بفروشد و باین ترتیب سهامداران خصوصی را بیشتر علاقمند کنند و سعی میکنند در جمع آوری سهامداران خصوصی کوشش کنند و همانطور که گزارش داده شد در مجلس از این چهار صد طرحی که تهیه شده و اغلب بطور سلامت بار خودشان را بمنزل رسانده اند و تعهدات خودشان را بموقع انجام داده اند در این چهار صد طرح بانک توسعه صنعتی بمیزان سی الی چهل درصد صاحب سهم شده است و این سهام آمده است که هر وقت سرمایه دار خصوصی میخواهد بخرد بفروشد و اینها را در بورس عرضه می کند بمحض اینکه صنعتی راه بیفتد این سهام را در مورد بررسی ارائه میدهد و میفروشد بنابراین بانک سیاست ارشاد دارد يك سياست تشويقي دارد بهیچوجه قصد انتفاعی از این کار ندارد (صحیح است) جناب دکتر عاملی فرمودند این بانک غیر موفق است من نمیدانم موفقیت را چگونه میشود تلقی کرد وضع صنایع ایران را مقایسه کنید با دوره های قبل وقت زیادی نگذشته است وقتی مسائل نفت در ایران مطرح بود نخست وزیر وقت آمد پشت این تریبون و گفت ما قدرت ساختن لولهنگ نداریم متأسفانه این حرفی است که نخست وزیر مملکت گفت و همه بخاطر داریم اما امروز ما قدرت ساختن اتومبیل داریم، قدرت ساختن اتوبوس داریم، ما انواع مواد شیمیایی و داروئی میسازیم انواع مواد رنگی میسازیم انواع الیاف مصنوعی میسازیم کاغذ میسازیم آن چهار صد طرح را شما در نمایانگاه صنایع ملی خودمان دیدید و اغلب باور نمیگردند که چنین محصولاتی در ایران ساخته میشود (مصطفوی - کاملاً صحیح است) بنا بر این

اگر يك مؤسسه ای توانسته است يك انقلاب صنعتی به تمام معنی در بخش خصوصی با سرمایه افراد بوجود بیاورد من فکر می کنم اقدامات چنین مؤسسه ای در خور تقدیر است . عرض دیگری ندارم (احسن - احسن).
نایب رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهادت رسیده قرائت میشود .
 (شرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره لایحه قانون اضافه کردن يك تبصره بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران بشرح زیر اصلاح گردد .

تبصره ۴ - دولت میتواند وامهایی که مؤسسات اعتباری خارجی اعم از دولتی یا غیر دولتی بیانك توسعه صنعتی و معدنی ایران پرداخت میکنند در حدود برنامه عمرانی کشور تضمین کند مشروط بر اینکه جمع این تضمین ها هیچگاه از دویست میلیون دلار تجاوز ننماید .

با تقدیم احترام - مهندس فضل الله معتمدی

مقام محترم ریاست

محترماً پیشنهاد مینماید به آخر تبصره ۴ الحاقی به لایحه پرداخت ششصد میلیون ریال اعتبار بانک توسعه صنعتی اضافه شود .
 (مشروط بر اینکه اولاً هیچگاه تضمین دولت از ده برابر سرمایه اصلی بانک تجاوز نکند و ثانیاً بمبالغ پرداختی از بخش عمومی به این بانک نیز معادل حداقل بهره وام های خارجی بهره پرداخت شود) .
 فرهاد پور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده واحده اضافه کردن يك تبصره بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران بشرح زیر اصلاح شود .

ماده واحده - تبصره زیر بعنوان تبصره ۴ بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانک توسعه

صنعتی و معدنی ایران مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۳۸ اضافه میشود .

با تقدیم احترام - ضیاء احمدی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم تبصره ۴ ماده واحده بصورت زیر اصلاح گردد :

تبصره ۴ - دولت میتواند تا مبلغ پنج میلیارد ریال از وامهاییکه مؤسسات اعتباری خارجی اعم از دولتی یا غیر دولتی بیانك توسعه صنعتی و معدنی ایران پرداخت میکنند در حدود اعتبارات برنامه های عمرانی کشور تضمین کند . اصل و بهره اقساط وام های مزبور توسط بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران پرداخت میگردد .

دکتر اسفندیاری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در ماده واحده لایحه قانون اضافه کردن يك تبصره بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران اصلاحات زیر بعمل آید .

۱- در آخر تبصره ۴ قبل از کلمه تضمین جمله (پس)

از موافقت وزارت دارائی) اضافه شود .

۲ - تبصره دیگری بذیل ماده واحده بشرح زیر

اضافه گردد .

«بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران مکلف است در هر مورد که تقاضای وام دارد مدارك و اطلاعات لازم را در اختیار وزارت دارائی گذارده تا در صورت حصول اطمینان از پرداخت اقساط وام مورد نظر گزارش لازم را بدولت تقدیم نماید» .

با تقدیم احترام - حسین یوسفی

نایب رئیس - لایحه و پیشنهادات برای شور دوم

به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۱۰ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر

ولیان وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی

نایب رئیس - آقای دکتر ولیان فرمایشی دارید

بفرمائید .

دکتر ولیان (وزیر اصلاحات ارضی و تعاون

روستائی) - با اجازه مقام ریاست و خانمها و آقایان :

نایب رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱ - ختم جلسه

نایب رئیس - با اجازه خانمها و آقایان محترم بقیه لوائح جلسه امروز بجلسه بعد موکول میشود بنابراین جلسه را ختم می‌کنیم دستور و تاریخ جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(جلسه در ساعت یازده و سی دقیقه صبح ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر جواد سعید

نظر باینکه بسط مفاهیم و آشنائی مردم با اصول و فوائد و تعلیمات تعاونی و فراهم نمودن تدریجی موجبات همکاری افراد و تجمع و تمرکز سرمایه‌های کوچک و توسعه منابع اعتباری و بسط سازمان‌های تعاونی کشور، توسعه کلیه امور تعاونی را وسیله وزارتخانه مسئولی ایجاب مینماید علیهذا لایحه قانون تبدیل نام وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون را در ماده ۲۲ تقدیم و استدعای بررسی و تصویب آنرا دارد.